

Budget 2025

Innehållsförteckning

1	Beslut.....	4
2	Inledning	5
3	Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2023 - 2026	7
4	Politisk organisation.....	8
4.1	Kommunkoncernen	9
5	Agenda 2030, omvärlden och utmaningar för Uppsala län	10
6	Ekonomisk utblick.....	12
6.1	Internationell konjunktur	12
6.2	Svensk konjunktur	12
6.3	Kommunernas ekonomi.....	13
6.4	Demografi.....	14
7	Styr- och ledningsmodell	16
8	Mandatperiodens fokusområden	18
9	Kommunfullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och indikatorer	20
9.1	En modern landsbygd.....	20
9.2	En levande stad.....	21
9.3	Ett Knivsta för hela livet	23
9.4	Ekonomi i balans	27
10	Knivstas ekonomiska förutsättningar	29
11	Driftsbudget nämnder	31
11.1	Finansförvaltning	32
11.2	Kommunstyrelsen.....	35
11.3	Samhällsutvecklingsnämnd	37
11.4	Valnämnd	38
11.5	Överförmyndarnämnd.....	38
11.6	Kommunrevision.....	38
11.7	Socialnämnd.....	39
11.8	Utbildningsnämnd.....	41
11.9	Bygg och miljönämnden	42
12	Ekonomistyrningsprinciper.....	43

13	Bilaga 1	Investeringsplan.....	47
14	Bilaga 2	Kommunfullmäktiges program för utförare.....	48
15	Bilaga 3	Ägardirektiv till kommunala bolag	51
		Ägardirektiv - Knivsta Kommunhus AB	52
		Ägardirektiv – Kommunfastigheter i Knivsta AB.....	55
		Ägardirektiv – Knivstabostäder AB	58

1 Beslut

Mål och budget 2025 med planeringsramar 2026-2028 fastställs med följande innehåll:

- Kommunövergripande mål med tillhörande fokusområden och direktiv.
- Resultat- och balansräkning, med ett budgeterat resultat på **31,21** miljoner kronor.
- Driftbudget och investeringsplan för kommunstyrelsen och nämnderna.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att omsätta befintliga lån när de förfaller, samt nyupplåna vid behov upp till 100 miljoner kronor under 2025.
- Borgensavgifter för 2025 fastställs enligt modellberäkning till 0,63 procent för Kommunfastigheter i Knivsta AB, 0,73 procent för Knivstabostäder AB, Knivstavatten AB är borgensavgiften 0,385 procent.
- Skattesatsen för 2025 är 20,91 procent.

2 Inledning

Ett robust och hållbart Knivsta kommun – det är vad vi i Centerpartiet vill lansera med vårt budgetförslag för 2025.

Lågkonjunktur, ett krig i Europa som inte tycks ta slut, gäng som biter sig fast i Sverige, trollarméer med desinformation och klimatmål som missas. Det är en mörk inramning som kastar sin skugga över samtiden. Därför är det viktigare än någonsin att vi rustar för ett robust och hållbart Knivsta kommun.

Centerpartiet lägger därför extra medel till totalförsvaret och samhällsskydd för att öka kommunens resiliens. Vi investerar i trygghetspunkter, reservkraft och brottsförebyggande IT-plattform. Men en robust kommun handlar om mer än att hantera problem. Det handlar också om att bygga ett starkt samhälle där vardagen går ihop, där det finns tillit mellan människor och där varje individ får utvecklas efter sina egna önskemål och förutsättningar.

För att utöka det förebyggande arbetet med unga anslår Centerpartiet mer pengar till kommunens uppsökandegrupp, ett samarbete mellan skola, socialtjänst och kultur och fritid. Vi ger också förvaltningen i uppdrag att reformera sommarjobbprogrammet för att ge bättre stöd, inklusive sommarskola, för de som behöver det, samt ge bättre arbetslivsmeriter för de som behöver det. Skola och förskola får i övrigt full uppräkningsbudget, liksom största delen av Socialnämnden, för välfärdens kärnuppgifter måste prioriteras när vi bygger samhället starkt och motståndskraftigt.

Byggandet av ett robust samhälle handlar också om hur vi ordagrant bygger samhället. Varken målet att bygga så mycket som möjligt eller så lite som möjligt duger. Istället vill Centerpartiet fokusera på de värden som ska prägla samhället. Med fokus på framtidens möjligheter vill vi utveckla kvarter med människan i centrum. Där det finns ytor för sociala möten, en tydlig grön infrastruktur, där det är nära till rekreation och där restauranger, caféer och affärer prioriteras som en del av en levande stadsbild. När bostäder, skolor, affärer, pulkabacke, kontor och caféer samsas i staden får gatorna liv under större delar av dygnets timmar och vi får tryggare gator och fler möjligheter till möten. Det är så ett samhälle med trygghet, glädje och tillit byggs.

Men ett robust samhälle innebär också ett ökat fokus på hela kommunen, med specifika mål för en modern landsbygd. Här handlar det om att få till stånd välfärdsnoder, där såväl privat som offentlig service tar sig utanför centrumområdena på smarta sätt som drar nytta av ny teknik. Det

handlar också om att lägga grunden för ett modernt skogs- och lantbruk, liksom möjliggöra för generationsskifte i kåren. Närheten till Sveriges enda lantbruksuniversitet ger möjligheter till samarbeten och innovation som både gynnar forskning och kommunen. Vi ger dessutom ökat stöd till bygdegårdar vars roll i att skapa tillit och sammanhållning inte kan överdrivas. Vi vill också se att skolskjuts på landet stöds oavsett aktivt skolval eller ej.

Den sista, men absolut mest kritiska punkten för att lyckas bygga ett mer robust och hållbart Knivsta kommun är ekonomin. Kommunens ekonomi utgör grunden för att uppnå övriga mål i budgeten. En ansvarsfull förvaltning av densamma är nödvändig såväl för kommuninvånarnas tillit som för möjligheten att hållbart finansiera de mål som sätts upp.

Centerpartiet anser att enda sättet att garantera en långsiktigt hållbar ekonomi är kontinuerlig effektivisering och innovation av välfärdsleveransen. Vi föreslår därför att alla verksamheter i kommunen ska ges utrymme att avsätta 3,5% av sina resurser till löpande effektiviseringsarbete. Vi avsätter dessutom extra investeringsmedel till innovationssatsningar och anslår 900 000 kronor till ekonomikontoret för att rivstarta arbetet med datadriven resursanalys.

Vi föreslår också ett helt nytt angreppssätt vad gäller att hantera exploateringsintäkter. I dag säger sig alla vilja få bort exploateringsintäkter ur budgeten, men är samtidigt själva beroende av dessa för att få kalkylerna att gå ihop. Centerpartiet anser snarare att exploateringsintäkter är bra, men bara som sätt att specifikt finansiera exploateringskostnader. De har inget att göra i driftsbudgeten för välfärdsleveransen, det vill säga främst skola, vård och omsorg.

Vi utvecklar därför ett nytt sätt att redovisa kommunens ekonomi, där användningen av de totala exploateringsintäkterna öronmärks i budgeten, under poster som har med exploateringskostnader att göra. Målet är på sikt att skapa två ekonomiska system där kommunens välfärdskostnader finansieras av skattekollektivet och kommunens exploateringskostnader finansieras av exploateringsintäkter. För lika orimligt som det är att finansiera skolverksamhet med markförsäljning, lika orimligt är det att ta pengar från skolbudgeten för att finansiera vägar och infrastruktur till framtida Knivstabor.

Genom att hålla de två olika verksamheterna separerade från varandra kan ambitionsnivån för båda höjas, samtidigt som robusta och hållbara ekonomiska system byggs.

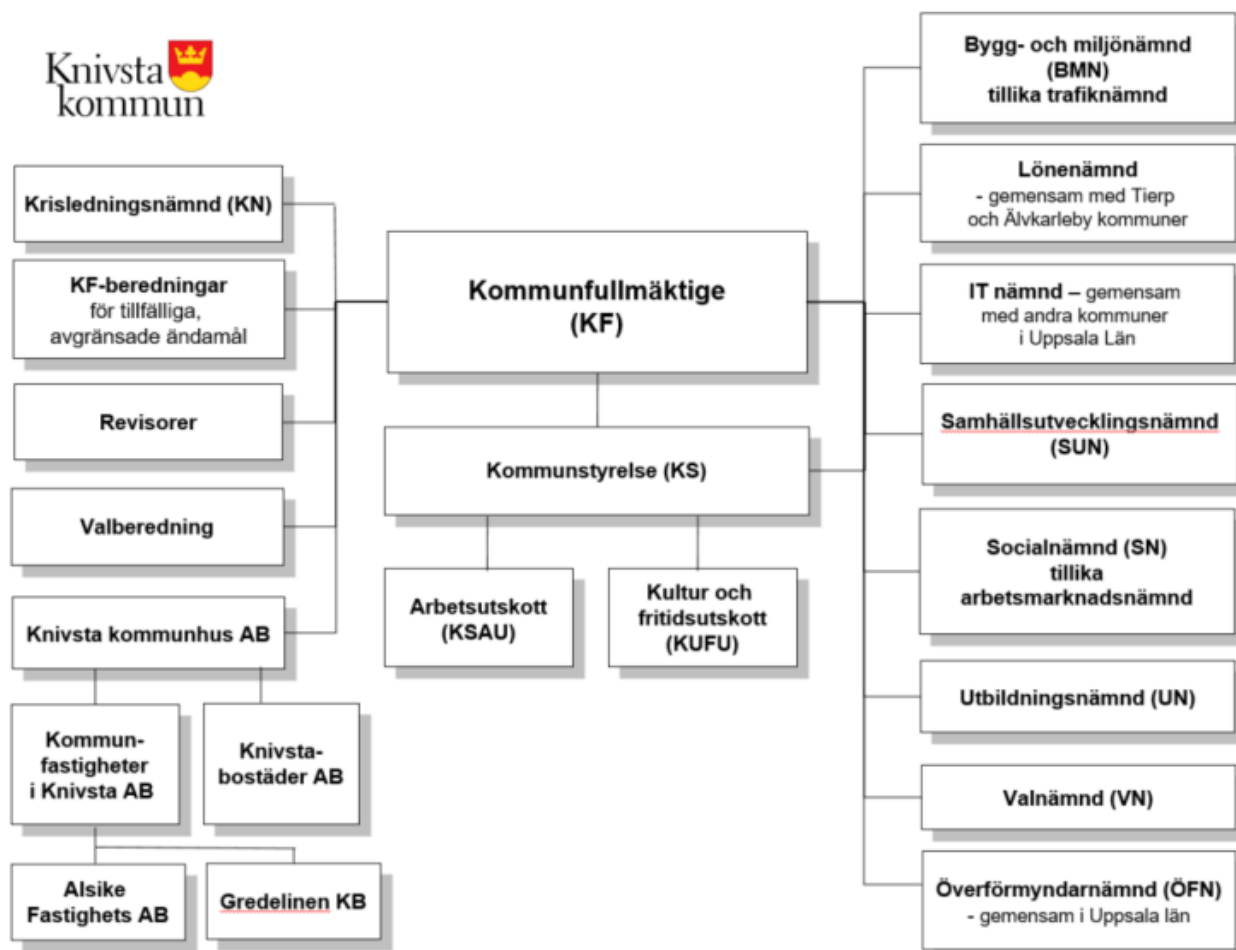
Genom de ändringar vi inför nu, lägger vi grunden för ett robust och hållbart Knivsta kommun.

3 Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2023 - 2026

Parti		Antal mandat
	Knivsta.nu	9
	Socialdemokraterna	5
	Moderata Samlingspartiet	4
	Sverigedemokraterna	4
	Kristdemokraterna	3
	Centerpartiet	2
	Vänsterpartiet	2
	Liberalerna	1
	Miljöpartiet	1

4 Politisk organisation

4.1 Kommunkoncernen

Kommunkoncernen inkluderar, förutom kommunens egen verksamhet (styrelse och nämnder), även de bolag där kommunen har ett betydande inflytande.

Knivsta Kommunhus AB är moderbolaget för de helägda kommunala koncernföretagen. Bolaget har som syfte att äga och förvalta aktier i bolag som indirekt ägs av Knivsta kommun. Aktiebolaget ska vara en sammanhållande funktion för helägda koncernbolag.

Knivsta kommuns verksamhetsfastigheter är samlade i Kommunfastigheter i Knivsta AB. Bolaget har uppdraget att förvalta och tillhandahålla kommunens verksamhetslokaler. Bolaget ska agera affärsmässigt med stöd av självkostnadsprincipen.

Alsike Fastighets AB är ett dotterbolag till Kommunfastigheter i Knivsta AB. Bolaget är vilande och under avveckling.

Gredelinen Kommanditbolag äger kommunhusfastigheten och har uppdraget att förvalta och utveckla denna fastighet. Bolaget ägs av Kommunfastigheter i Knivsta AB med 99 andelar och är komplementär, vilket innebär att bolaget har ett obegränsat ansvar och svarar för företagets skulder med hela sin förmögenhet (1 andel ägs av Knivsta Kommunhus AB).

Knivstabostäder AB är kommunens allmännyttiga bolag. Bolaget styrs av lagen (lag 2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Det betyder konkret att företagets verksamhet bedrivs enligt affärsmässiga principer.

Knivsta kommun är delägare i flera bolag samt medlem i flera kommunalförbund och gemensamma nämnder. Exempelvis bedriver kommunen en gemensam överförmyndarnämnd med andra kommuner i Uppsala län (värdkommun Uppsala). Vidare har kommunen två gemensamma nämnder för lönehanteringen och IT-drift (värdkommun Tierp).

Roslagsvatten AB är huvudman för kommunens vatten och avlopp, Knivstas andel 11,5 procent. Kommunens VA-anläggningar återfinns i dotterbolaget Knivstavatten AB, Knivstas andel 0,1 procent.

Brandkåren Attunda är ett kommunalförbund för räddningstjänst tillsammans med Knivsta, Sigtuna, Upplands Väsby, Sollentuna, Järfälla och Upplands Bro kommuner. Knivsta kommuns andel 8 procent.

5 Agenda 2030, omvärlden och utmaningar för Uppsala län

Agenda 2030

Agenda 2030 är en internationell agenda för förändring mot ett hållbart samhälle. Under agendan finns 17 olika mål med delmål för en hållbar framtid. Sverige har som mål att vara ledande i genomförandet av agendan. Knivsta kommun ska tillhöra de kommuner som tar ansvar för det genomförandet.

Knivsta kommun har åtagit sig arbeta med länets regionala utvecklingsstrategi som tillika är länets agenda 2030 strategi. Den är styrande för att nå de globala målen för Knivsta kommun.

Kommunens invånare, medarbetare och politiker ska kontinuerligt ges information och utbildning i Agenda 2030, för att stärka förståelse och bidra till en god utveckling av de globala målen. I arbetet ska även näringsliv och civilsamhälle involveras.

Uppföljning och utvärdering av kommunens arbete med agenda sker genom kommunfullmäktiges mål och andra strategiskt beslutade styrdokument.

Regional utvecklingsstrategi

En nyskapande region

En nyskapande region innebär ett Uppsala län som är internationellt erkänt för en utmanings- och kunskapsdriven utveckling och hållbar tillväxt. Hela länet präglas av innovation, kreativitet och kompetens i såväl företag och offentlig sektor som samhället i stort. Företag har goda förutsättningar att starta och växa, och det finns en kompetensförsörjning som möter behoven. Vi

har världsledande universitet, forskning och innovationssystem, som bidrar till att möta de stora samhällsutmaningarna. För att uppnå målbilden ovan ska Uppsala län arbeta för tre långsiktiga utvecklingsmål, som bryts ner i långsiktiga åtaganden.

- Kompetens till länets företag och organisationer
- Ett gott klimat för utveckling och hållbar tillväxt i hela länet
- Innovation för hållbar tillväxt och utveckling

Kompetens till länets företag och organisationer

Tillgång till tillräcklig och kompetent arbetskraft är avgörande för både näringslivets och samhällets utveckling. Det är av stor vikt att kompetensen hos alla länets invånare tas tillvara för att länets organisationer och näringsliv ska kunna verka och utvecklas. Här krävs kunskap och dialog för ökad matchning mellan utbildning och arbete, för att kunna anpassa insatser och utbildningar på rätt sätt för individer och aktörer inom kompetensförsörjningskedjan. För att nå positionen som ledande kunskapsregion är det viktigt med strukturerat arbete för att attrahera kompetent arbetskraft till länet, genom att exempelvis locka studenter att stanna kvar i länet efter examen.

Ett gott klimat för utveckling och hållbar tillväxt i hela länet

För att skapa ett gott klimat för länets näringsliv samt kultur och civilsamhälle behöver olika behov mötas. Det handlar om att skapa strukturer för att underlätta för fler människor att starta företag samt att säkerställa tillgänglig offentlig och privat service inom rimliga avstånd, tillgänglig kollektivtrafik och digital infrastruktur för att kunna bo och verka i hela länet. Uppsala län ska vara en plats med ett rikt konst- och kulturliv, där kulturskapare och kulturaktörer erbjuder olika typer av plattformar. I länet ska fler företag bli internationellt verksamma och besöksnäringen ska ges förutsättningar att växa hållbart och bidra till ökad sysselsättning, en levande landsbygd samt stärkt attraktionskraft i länet.

Innovation för hållbar tillväxt och utveckling

För att hantera rådande samhällsutmaningar krävs lösningar som baseras på kunskap som samproduceras av forskning, näringsliv, offentlig sektor och civilsamhälle. Utmaningar och kunskap kan då användas som grund för innovation och utveckling av samhället och näringslivet. För att underlätta för detta ska Uppsala län arbeta för att stärka det regionala stöd som finns för företag och innovationssystem genom exempelvis långsiktigt hållbar finansiering. Att främja det sociala entreprenörskapet är ytterligare en viktig del. Uppsala läns regionala fokusområden är centrala i det utmaningsdrivna innovationsarbetet. Fokusområdena är avancerad produktion, energi- och miljöområdet, gröna näringar, techbranschen samt life science.

6 Ekonomisk utblick

Sveriges kommuner och regioner är beroende av omvärldens ekonomiska utveckling eftersom Sveriges välstånd till stora delar bygger på internationell handel. När den ekonomiska aktiviteten förändras i omvärlden påverkar det normalt sysselsättningen som genererar förvärvsinkomster och leder till skatteintäkter till kommunerna.

6.1 Internationell konjunktur

Den avkylning som med fördröjning följer av föregående års ränte- och prisuppgångar ser SKR som den kortsiktigt dominerande kraften för världsekonomin, framförallt i OECD-länderna. Visserligen gynnas den ekonomiska tillväxten på båda sidor av Atlanten av betydande satsningar på omställning för delar av industrin samt energisektorn, liksom av det uppsving som skett för försvarsindustrin.

Men fjolårets räntehöjningar har alltså en åtstramande effekt fortfarande. BNP-tillväxten i många länder antas därför bli låg eller måttlig 2024. Samtidigt väntas fjolårets trend av fallande global inflation fortsätta. Detta antas också möjliggöra en omsvängning av penningpolitiken, där bland andra Federal Reserve, ECB och Riksbanken i år sänker sina styrräntor. Tids nog kommer sjunkande räntor och inflation att bädda för en global återhämtning. Men den nedgång för marknadsräntorna som förväntas i år är betydligt mindre än uppgången 2022 – 2023. Den lägre inflationstakten innebär inte något återställande av den köpkraft som gått förlorad utan möjliggör endast att en utdragen återhämtning för hushållens realinkomster kan inledas.

SKR bedömer att det globala handelsflödet vänder upp igen under slutet av 2024, men att det dröjer innan någon stark trend infinner sig. När vändpunkten nås kommer handelsinriktade ekonomier i Europa, såsom Tyskland och Sverige, att gynnas. BNP-tillväxten, som var dämpad 2023, beräknas bli ytterst svag i eurozonen och i USA väntas BNP-tillväxten mattas av 2024. Föregående år var USA ett undantag i den allmänna bilden av svag global tillväxt; då var BNP-tillväxten relativt stark och förstärktes, anmärkningsvärt nog, dessutom under året. Tidigare års stora finanspolitiska stimulanser till både hushåll och näringsliv, har lyft efterfrågan i USA.

Fjolårets falnande globala tillväxt beräknas i år sätta allt tydligare avtryck på arbetsmarknaderna i flera länder. Troligen kan den dämpning av sysselsättningstillväxten som syntes i flera länder 2023 övergå i sjunkande sysselsättningsnivå i år. Att konjunkturedgången mer tydligt inbegriper arbetsmarknaden sänker chanserna för en tidig konjunkturuppgång. Med tiden förutsätts därför behovet av att stötta konjunkturen bli ett allt tydligare motiv för en lättare penningpolitik. Utan denna lättnad hotar troligen en recession i USA. Otillräckliga räntesänkningar skulle kunna innebära en för stor åtstramning om realräntorna blir för höga efter den stora nedväxlingen av inflationen som skett.

6.2 Svensk konjunktur

SKR bedömer att konjunkturen vänder upp nästa år. Inflationen har under en period präglats av samhällsekonomin, både i Sverige och globalt, med åtstramande penningpolitik och försiktig finanspolitik som följd. I takt med att inflationen kommer ned blir den ekonomiska politiken mindre stram, bland annat genom sänkta styrräntor och mer expansiv finanspolitik.

Drivkrafterna för inflationsnedgången varierar mellan länder, vilket gör att banorna för räntesänkningar skiljer sig något åt. SKR räknar med att Svenska Riksbanken kommer att leverera sina första räntesänkning till sommaren 2024, samt att ytterligare sänkningar väntas

2025. Detta är redan inprisat av marknaden.

Återhämtningen kommer i första hand från den inhemska ekonomin i år. Hushållen ökar sin konsumtion i takt med att deras realinkomster återigen ökar men dämpas i år av fortsatt höga ränteutgifter, anpassning till varaktigt högre prisnivå i ekonomin och en osäkerhet kring den globala geopolitiska utvecklingen. BNP-tillväxten blir således svag i år men tydligt högre 2025, vilket leder till att svensk export då får mer fart.

Den svaga efterfrågan i ekonomin leder till att antalet sysselsatta, och även antalet arbetade timmar, fortsätter att minska i år. Andelen arbetslösa ökar till 8,5 procent för helåret 2024, en ökning med nästan en procentenhet från 2023. Återhämtningen i ekonomin leder dock till att både sysselsättning och arbetade timmar ökar igen 2025.

Nyckeltal för den svenska ekonomin SKR

	2023	2024	2025	2026	2027
BNP*	0,0	0,6	2,8	2,4	1,8
Relativ arbetslöshet	7,6	8,5	8,6	8,1	7,8
Timplön, nationalräkenskaperna	3,3	3,3	3,1	3,3	3,3
Konsumentpris, KPIF	6,0	1,7	1,6	1,9	2,0
Konsumentpris, KPI	8,5	2,6	0,4	1,7	2,1
Styrränta, procent	4,00	3,00	2,25	2,25	2,30

6.3 Kommunernas ekonomi

Kommunernas och regionernas ekonomi har påverkats starkt av den höga inflationen genom högre kostnader för avtalspensioner. SKR beräknar att kommunernas och regionernas kostnader för avtalspensioner ökade med cirka 47 miljarder kronor 2023. Under 2024 väntas kostnaderna öka med ytterligare cirka 21 miljarder kronor för att sedan minska med omkring 50 miljarder kronor 2025. Förklaringen ligger till största del i den höga inflationen som med eftersläpning får avgörande effekt för pensionskostnaderna. Detta innebär en klar förbättring för kommunernas ekonomi för budgetår 2025.

Skatteunderlagsprognosen bygger på rapporterade lönesummor och preliminärt skatteutfall (Skatteverket rapporterar första preliminära utfallet i juni 2024 avseende 2023).

Att sysselsättningen började minska under hösten gör att lönesummans ökning avtog i slutet av 2023. Trots det steg lönesumman oväntat snabbt, snabbare än ett tioårigt historiskt genomsnitt.

Andra faktorer som då lyfte skatteunderlaget var helårseffekten av de garantipensioner som höjdes året innan (2022) samt den höjning av pensionerna som följde med den stora ökningen av prisbasbeloppet. Sammantaget beräknas skatteunderlaget öka med 5,1 procent 2023, vilket är högre än det historiska genomsnittet.

En ovanligt stark ökning av pensionerna 2023–2024 följer av stora uppgångar för prisbasbeloppet dessa år. Trots detta ökar skatteunderlaget 2024 sammantaget mycket svagt. Nästa år stärks konjunkturen och sysselsättningen stiger. Det nominella skatteunderlaget växer då nästan i linje med det historiska genomsnittet. Det reala skatteunderlaget minskar 2023 och 2024, för att sedan vända uppåt igen (dock från låga nivåer).

Olika skatteunderlagsprognoser

	2023	2024	2025	2026	2027
SKR, maj 23	5,1	2,9	4,8	4,1	4,0
Regering, april 23	4,5	3,7	4,7	5,0	5,1
ESV, mars 23	4,6	3,7	4,4	4,4	4,7
SKR, maj Real ökning	-1,4	-1,3	4,9	2,6	0,6

Den årliga förändringen av kostnaderna i fasta priser kallas också verksamhetens volymförändring. Volymförändring utgörs alltså av skillnaden mellan förändring i löpande pris och prisförändringar på arbetskraft (löneökningar) och annan förbrukning. I tabellen nedan redovisas SKR senaste bedömning av prisförändringar under perioden 2023–2027 exklusive pensionsförändringar. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, till exempel i budgetarbetet.

För 2025 är det beräknade kostnadstrycket 3,2 procent. Utöver kostnadstrycket finns även en volym- och kvalitetsökning att förhålla sig till, den beräknas uppgå till cirka 1 procent årligen.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV), SKR

	2023	2024	2025	2026	2027
Arbetskraftskostnader	3,1	3,8	3,5	3,3	3,3
Övrig förbrukning	3,8	2,6	2,4	2,5	2,5
Sammanvägd prisändring	3,3	3,4	3,2	3,0	3,1

6.4 Demografi

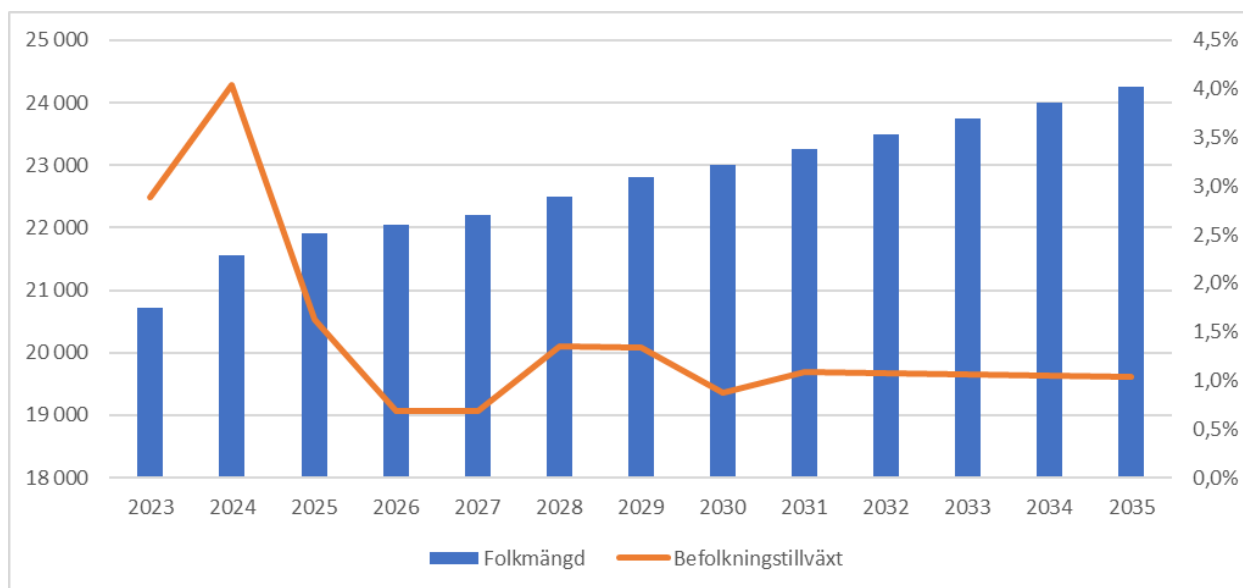
Intäkterna från skatter och utjämning bestäms av folkmängden i kommunen och dess befolkningssammansättning. Intäkterna ökar vid fler invånare oberoende av invånarnas ålder och inkomst då skillnader till största delen justeras via inkomstutjämningen. Kommunen påverkas också av en omfördelning (kostnadsutjämning) mellan kommuner, exempelvis får kommuner med hög andel äldre ett utjämningsbidrag och tvärtom (befolkningssammansättningen).

Därför är befolkningsprognosen ett mycket viktigt verktyg för att i förväg planera och beräkna kommunens framtida intäkter och kostnader men också planera den framtida välfärdsservicen.

Befolkningsprognosen bygger på byggnationsplaner i kommunen samt historisk statistik över in- och utflyttningsmönster samt födelsenetto. Den höga befolkningstillväxten 2023 är en konsekvens av fattade beslut under tidigare mandatperioder, även under 2024 bedöms tillväxten vara hög när flera flerfamiljshus blir inflyttningsklara. Åren därefter är bedömningen befolkningstillväxten faller ned till strax över riksgenomsnittet. Befolkningstillväxten beräknas vara i genomsnitt 1,3 procent per år eller 295 nya invånare per år fram till 2035.

En befolkningsprognos är förenat med osäkerheter, framförallt byggnationer och på längre sikt.

Diagram befolkningsprognos 2023-2035

Befolkningsammansättningen i Knivsta kommun skiljer ut sig mot genomsnittskommunen. Andelen invånare under 20 år är knappt 30 procent och över 65 år är andelen knappt 14 procent. Det är också förklaringen till att Knivsta har Sveriges lägsta medelålder.

Ålder	2023	2027	2031	2035
1-5	1 420	1 376	1 368	1 372
6-15	3 263	3 369	3 291	3 195
16-18	931	954	1 009	1 042
19-24	1 381	1 636	1 768	1 818
25-44	5 608	6 048	6 328	6 482
45-64	5 026	5 471	5 766	6 254
65-69	735	797	1 012	1 127
70-74	776	653	695	861
75-79	716	729	593	595
80-84	371	564	639	526
85-89	178	244	385	490
90-94	77	88	124	192
95-w	29	30	33	50

7 Styr- och ledningsmodell

Kommunfullmäktiges inriktningsmål utgår från kommunens vision och Agenda 2030. Inriktningsmålen anger vad som är prioriterat under mandatperioden. Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att bidra till att uppnå inriktningsmålen och ska omsätta målen i praktisk handling.

Planering och uppföljning utifrån fullmäktiges mål och uppdrag

Inriktningsmålen är övergripande, långsiktiga och tydliggör inriktning och fokus. Inriktningsmålen strävar mot att, inom de ekonomiska ramarna, skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten. Inriktningsmålen förstärks och förtydligas genom uppdrag som visar vad ska göras för att nå målet. Uppdragen riktar sig till en, flera eller samtliga nämnder och förtydligar vad som förväntas av dem inom ramen för målet. För att följa och analysera kommunens utveckling mot målbilden kopplas ett antal kommunövergripande indikatorer till varje inriktningsmål. För respektive indikator anger kommunfullmäktige vilken riktning som eftersträvas. Indikatorer mäter trender, resultat eller tillstånd i samhället.

Uppföljning av inriktningsmål och uppdrag redovisas till fullmäktige två gånger per år i bokslut och verksamhetsberättelse (augusti och helår). Måluppfyllelsen av inriktningsmålen bedöms utifrån flera delar; nämndernas bedömning av sina bidrag till måluppfyllelse, en samlad bedömning av genomförande av uppdragen samt en trendanalys av indikatorerna i Mål och budget.

Övriga kommunala styrdokument är underordnade Mål och Budget. Kommunens styrdokument förtydligar politiska viljeinriktningar, ambitioner eller förhållningssätt och utgör grundläggande verktyg för att skapa helhetsperspektiv.

Nämnderna genomför åtgärder och följer upp

Nämnderna tar sig an styrningen från kommunfullmäktige genom att formulera åtgärder utifrån de uppdrag som riktats till nämnden. Nämnden kan besluta om nämndmål för att tydliggöra styrningen av verksamheten.

Nämndens verksamhetsplan visar den riktning som verksamheter och enheter ska planera och arbeta utifrån och ligger till grund för framtagande av verksamheternas enhetsplaner. Verksamheterna och enheterna tar sig an nämndens åtgärder genom att planera och genomföra aktiviteter. Det är genom aktiviteterna som målstyrningen omsätts i konkret handling. Med detta gemensamma arbetssätt skapas en röd tråd från inriktningsmålen hela vägen till medarbetarnas dagliga arbete.

Nämnden och verksamhetens enheter ska i sin planering ta fram indikatorer för uppföljning och analys av utvecklingen i förhållande till målbilden.

Nämnderna ansvarar för att följa upp uppdrag, innefattande åtgärder, samt att bedöma hur resultatet bidrar till måluppfyllelse av inriktningsmålen. Nämnderna baserar måluppfyllelsen på resultatet av åtgärder, uppdrag, indikatorer och övriga verksamhetsresultat.

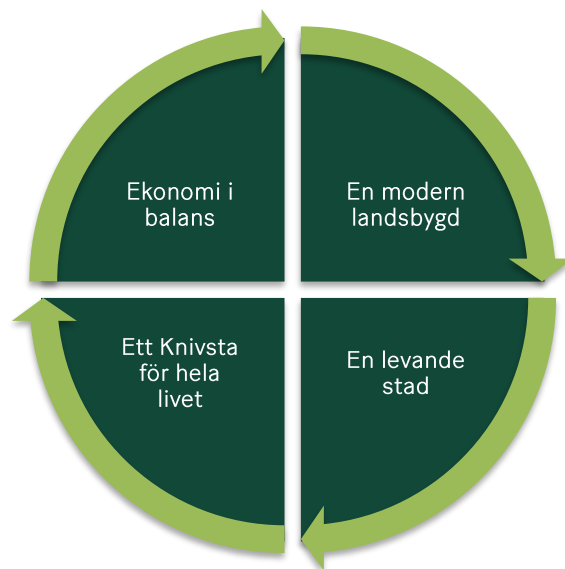

Agenda 2030 är en integrerad del i kommunens arbete

Knivsta kommun har beslutat att ta ansvar för genomförande av Agenda 2030 som därför utgör en del i kommunens styr- och ledningssystemet. Agenda 2030 innehåller tre dimensioner av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. De globala målen är beroende av det som sker lokalt. Som en lokal aktör på en global arena arbetar kommunen för att nå Agenda 2030-målen som en del i sitt välfärdsuppdrag till invånarna. Detta arbete kopplas också till den regionala utvecklingsstrategin (RUS) för Uppsala län.

8 Mandatperiodens fokusområden

Våra fokusområden för mandatperioden är följande:

Centerpartiets fokusområden för mandatperioden ligger kvar. En modern landsbygd, rustad för framtidens utmaningar genom att ta tillvara nya möjligheter. En levande stad där gröna och hållbara kvarter skapar ytor för sociala möten i en trygg stad med liv och rörelse under fler av dygnets timmar. Ett Knivsta för hela livet, oavsett vem du är eller vilken fas i livet du är i. Avslutningsvis, en ekonomi i balans som förutsättning för övriga mål genom ansvarsfulla prioriteringar och mod att effektivisera och ta till sig nya innovationer och arbetssätt.

Sverige är inne i en lågkonjunktur och de ekonomiska förutsättningarna är svåra även i Knivsta. 2025 räddas dock ekonomin till stor del av ett tillskott på 12 miljoner kronor för att kommunen nått över tröskeln för att klassas som en snabbväxande kommun. Eftersom den nuvarande majoriteten tvärbromsat bostadsbyggandet kan kommunen inte fortsatt räkna med denna ”tillväxtbonus” kommande år. Det är då viktigt att inte använda tillskottet till att expandera driftbudgeten, utan snarare till att göra nödvändiga investeringar och långsiktigt minska kommunens kostnader.

Centerpartiet lägger därför in satsningar på såväl innovationslösningar som att minska utdelningen från de helägda kommunala bolagen med fem miljoner kronor, pengar som istället stannar i bolagen för att minska skuldsättning och räntekostnader, vilket i sin tur minskar kommunens kostnader för verksamhetslokaler. Det är så vi bygger Knivsta kommun starkt och robust för framtiden.

Vi visar också på ett nytt sätt att redovisa budgeten för att tydliggöra hur exploateringsintäkter används, med syfte att över tid fasa ut dem ur budgeten för välfärdsleveransen. Vi satsar också extra pengar på översiktsplanarbete för att möjliggöra samråd med medborgare 2025 på samma gedigna sätt som vid tidigare ÖP-arbete.

Välfärdens nyckelkomponenter såsom skola vård och omsorg får behovsbudget i allt väsentligt uppfyllt och extra medel ges till totalförsvaret och samhällsskydd. I samband med detta styr vi också om pengarna för trygghetsvård till en satsning på brottsförebyggande IT-plattform och analysverktyg. Även uppsökandeverksamheten får extra pengar för att kunna utvidga sitt viktiga

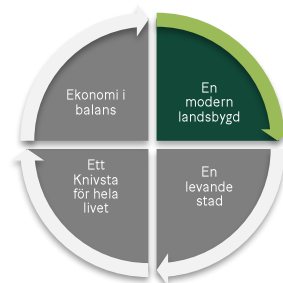
förebyggande arbete. Förvaltningen får i uppdrag att ta fram en ny strategi för sommarjobb som bättre uppfyller syftet att stötta de som behöver det mest samtidigt som ambitionsnivån ökar för övriga.

Vi har också anslagit extra medel till park och miljö för att öka ambitionen kring grönytor samt till bygdegårdar som är essentiella för att ta civilsamhället ut i hela kommunen.

9 Kommunfullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och indikatorer

9.1 En modern landsbygd, där människor kan både leva, verka och utvecklas (KS, SN, UN, SUN, BMN)

En smart landsbygd ger goda levnadsvillkor och nära samhällsservice genom nya och innovativa lösningar för skola, omsorg, handel, förenings- och näringsliv. Trygg och enkel mobilitet med cykelvägar, samåkningstjänster och kollektivtrafik är självklarheter. Land och stad i samverkan är nödvändig för nya hållbara, cirkulära, resurseffektiva och gröna lösningar med blick mot framtidens utmaningar och möjligheter.

För att nå målet behövs ett strategiskt och sammanhållet arbete för landsbygdsutveckling:

- Valfärdsnoder för närmare samhällsservice
- Att bevara, försvara och utveckla landsbygdsskolorna
- Busskort till högstadie- och gymnasieelever oavsett skolval.
- Att värna bygdegårdarna och föreningslivet
- Stärka kultur- och naturmiljö för eko-turism
- Att underlätta genomförandet av EUs gemensamma jordbrukspolitik
  - speciellt att underlätta generationsskiften i lantbruket
- Främja lokal produktion och konsumtion
- Förenklade och kostnadseffektiva tillsyns- och tillståndprocesser
- Inför landsbygd dagar som främjar kontakt och utbyte, där tjänstemän och politiker arbetar från olika socknar

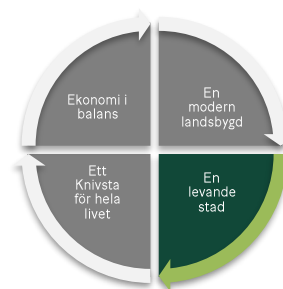
Utforska nya lösningar för framtidens smarta landsbygdssocknar via privat/offentliga samarbeten, t.ex:

- ”Försöksplats Knivsta” ett show room för innovativa tillämpningar av forskning i samarbete med UU och SLU med fokus på hållbar energi- och resursanvändning
- Möjliggöra en resurseffektiv cirkulär ekonomi genom samverkan mellan land och stad

	Uppdrag från kommunfullmäktige	Tidsperiod	Styrelse/nämnd
1.	Arbeta fram förslag till en strategi för landsbygdsutveckling i linje med EU:s nio mål för den gemensamma jordbrukspolitiken	2025–2026	SUN
2.	Särskilt underlätta för generationsskiften i jord- och skogsbruket (EUs mål 7) vid prövning av bygglov och förhandsbesked	2025	SUN, BMN
3.	Inventera och peka ut platser på landsbygden för ”valfärdsnoder” med nära samhällsservice som bl.a. skola, kollektivtrafik, handel, mötesplatser, bygg- och bogemenskaper med hemtjänst, hemsjukvård och närvårdsmottagning	2025–2026	KS, UN, SN, SUN, BMN

9.2 En levande stad, där framtidens möjligheter bygger roligare, grönare, tryggare, och mer innovativa centrala stadsdelar (KS, SUN, BMN)

Nybyggnation i de centrala delarna av Knivsta ska fokusera på framtidens levnadsmiljöer och villkor, där människans välmående sätts i centrum. Ytor för sociala möten och rekreation ska prioriteras bland byggnader för boende, näringsliv och dagliga behov såsom skola och omsorg. En ambitiös grön infrastruktur ska möjliggöra såväl ekologisk hållbarhet som genomgående gröna inslag såväl på husnivå som på gator och gemensamma ytor. I nya kvarter ska förutsättningar för caféer och restauranger prioriteras som

en del av den gemensamma miljön, liksom näringslivets förutsättningar på lokal nivå. Trygghet och mobilitet ska vara grundläggande i all centrumnära bebyggelse, gärna via nya lösningar med blick mot framtidens möjligheter. De nya stationsområden som planeras vid centrala Knivsta och Alsike ska utvecklas till föregångsexempel på ny och modern stadsbebyggelse enligt prioriteringarna ovan.

För att nå målet krävs:

- Ökat fokus på gemensamma nyttor i den allmänna stadsmiljön
- Utforska nya lösningar för framtidens stadsdelar via samarbeten med akademi/privat/offentliga aktörer
- Utveckla en grön infrastrukturstrategi som del av stadsutvecklingsstrategin
- Nya kvarter ska präglas av mångsidighet i funktion, det vill säga motsatsen till specialiserade områden
- Ta fram yteffektiva lösningar på vardagens mobilitetsutmaningar

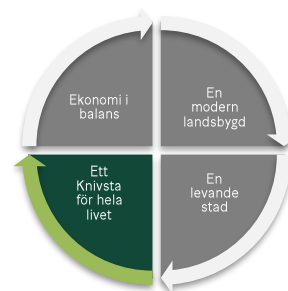
	Uppdrag från kommunfullmäktige	Tidsperiod	Styrelse/nämnd
1.	Stadsutvecklingsstrategi 2035 ska utvecklas enligt målets intentioner (grön infrastrukturstrategi, mobilitetsstrategi, café och rest.-strategi etc.)	2025–2026	SUN
2.	Etablera utvecklingssamarbeten med akademi och/eller andra offentliga eller privata aktörer för att hitta nya möjligheter till framtidens kvarter i enlighet med målet	2025–2026	KS, SUN
3.	Inventera gemensamma ytor i dagens centrumområden för att undersöka ifall det finns möjligheter att öka dess attraktionskraft via multifunktionalitet eller gröna inslag.	2025–2026	KS, BMN, SUN
4.	Genomför en översyn och vid behov revidering av befintliga planer och projekt.	2025–2026	KS, BMN, SUN

Indikatorer för uppföljning

Indikator	Källa	Senaste utfall (år)	Önskad riktning
Medborgarundersökningen: Vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva på?	N00667	93,9 (2023)	Bibehålla
Medborgarundersökningen: Sammanslaget värde för skötsel av parker, gator och naturområden	N00605	82,2 (2023)	Öka
Medborgarundersökningen: Bra utbud av lekplatser, parklekar etc. i kommunen, andel (%)	N00590	66,4 (2023)	Öka
Medborgarundersökningen: Bra utbud av caféer och restauranger i kommunen, andel (%)	N00589	70,8 (2023)	Öka
Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt/ljust ute, genomsnitt andel (%)	N00610/11	92,6 (2023)	Bibehålla
Agenda 2030: Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv	N00401	3,56 (2021)	Minska

9.3 Ett Knivsta för hela livet (KS, UN, SN)

Knivsta ska vara ett samhälle för alla livets perioder och skeenden. Individer ska uppmanas och ges rum till att nå sin fulla potential medan det offentligas roll blir att stötta vid behov. Centerpartiet i Knivsta har nedan sammanställt mål för ett strukturerat arbete som tar oss närmare ett Knivsta för hela livet.

En effektiv vård och omsorg med individen i centrum

Med inflytande och självbestämmande som ledord kan varje individ få stöd utifrån sina behov samtidigt som de kan bidra utifrån sina möjligheter. Vården och omsorgen i Knivsta kommun ska präglas av god tillgänglighet, oavsett vem man är eller vart i kommunen man bor. Verksamheten ska ta sikte på att arbeta förebyggande, främst för att bidra till god hälsa hos varje medborgare men också då det främjar kostnadseffektivitet. Framåtanda ska vara närvarande i verksamheten – nya innovationer och idéer är nödvändiga inför framtiden.

	Uppdrag från kommunfullmäktige	Tidsperiod	Styrelse/nämnd
1.	Utöka uppsökandegruppens verksamhet med och bedriva ett aktivt och fördjupat förebyggande arbete för att bland annat: stötta barn, elever och föräldrar, förebygga psykisk ohälsa och destruktiva beteenden med syftet att korta avståndet till hjälp och nå fram redan innan problem uppstått.	2025	SN
2.	Verka för ökad effektivitet genom att implementera innovationer och nya arbetssätt med syfte att frigöra tid och resurser. Till exempel genom att se över avstånd och kontaktvägar mellan medarbetare och chefer för att främja en effektiv kommunikation och organisation där nya idéer och innovationer lättare kan bli verklighet.	2025-2026	SN

Indikatorer	Källa	Senaste utfall	Önskad riktning
Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%)	U28518	73	Öka
Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren får den hjälp hen vill ha, andel (%)	U28519	87	Öka
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	U21468	94	Bibehålla
Antal återaktualiserade unga	SN	Se årsrapport	Minska

En arbetslinje för Knivsta

Knivsta är och ska förbli en kommun i framkant där det alltid lönar sig att arbeta och varje individs möjligheter och färdigheter tas tillvara. Goda kommunikationer för in- och utpendling och goda samarbeten med näringslivet hjälper människor komma i arbete som blir både självförverkligande men också bidrar till det gemensamma. Verksamheten för kommunala sommarjobb reformeras så att kopplingen till näringslivet blir starkare. Extra stöd ges mer inriktat där det behövs för att stärka såväl grundläggande skolresultat som för att få en bra första upplevelse av arbetslivet.

	Uppdrag från kommunfullmäktige	Tidsperiod	Styrelse/nämnd
1.	Utreda behov av en krångelombudsman som bistår företag eller privatpersoner i kontakt med kommunen och underlättar tillståndsprocesser och liknande. Samt överser regelkrångel och administration övergripande i kommunförvaltningen med syfte att verka för att minska denna.	2025	KS
2.	Kontinuerligt vidareutveckla och implementera förenklingar och automatiseringar inom handläggningar och bedömningar. Målbilden är en beslutskedja där manuellt arbete minskas men rättssäkerhet och trygghet behålls. Automatiseringar som SSBTEK i ansökningar och roboten "Herbert" (RPA) inom bedömning av försörjningsstöd är något att ta efter och utveckla i andra processer.	2025-2026	SN, (SUN & BMN)
3.	Reformera sommarjobsverksamheten genom att ta fram ett program som subventionerar anställningar av unga sommarjobbare hos företag genom exempelvis delfinansiering av arbetsgivaravgiften. Där de kommunala sommarjobben blir kvar men är färre till antalet och prioriteras för de som inte kan få andra jobb. Ansökningsprocessen bör reformeras till att bättre efterlikna en rekryteringsprocess i näringslivet och krav på kortare sommarskola för de som ej har godkända betyg i grundämnena införas.	2025-2026	UN, SN

Indikatorer	Källa	Senaste utfall	Önskad riktning
Effektivitetsindex för ekonomiskt bistånd.	U31904	100	Bibehålla
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI.	U07451	72	Öka
Skattekraft kommun, kr/inv	N00903	274 544	Öka
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	N31816	0,28	Minska
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter slutförd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)	N17434	80,0	Öka

En skola för framtiden

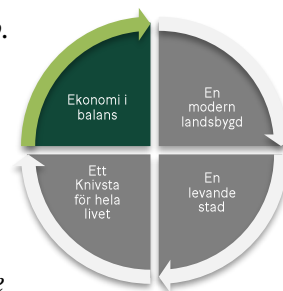
Knivstas skolor ska vara platser där både elever och personal kan utvecklas. Skolan ska samspela med det övriga offentliga men också med näringslivet och ideella krafter, för att främja en ytterligare verklighetsförankrad utbildning. Skolan ska få kommunens unga invånare att växa och få se men framförallt förstå mer om allas vårt samhälle. För att kommunen ska kunna tillhandahålla en likvärdig skolgång för varje elev är en inkluderande miljö och tidigt stöd utifrån behov viktigt.

	Uppdrag från kommunfullmäktige	Tidsperiod	Styrelse/nämnd
1.	Verka för fler samarbeten, studiebesök och gästföreläsningar för grundskola och förskola med samhällets övriga sektorer och aktörer (akademi, civilsamhälle och näringsliv).	2025-2026	UN
2.	Främja implementering av innovationer och nya arbetssätt med syfte att frigöra mer av lärarnas tid till pedagogisk verksamhet.	2025-2026	UN
3.	Säkerställa busskort till elever på högstadie- och gymnasieskola oavsett skolval.	2025-2026	UN

Indikatorer	Källa	Senaste utfall	Önskad riktning
Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)	N17445	74,0	Bibehålla
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun, andel (%)	N15508	78,0	Öka
Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen)	N15507	235,0	Öka
Elever i åk 5: Hur ofta får du den hjälp du behöver under lektionerna? Andel som svarat "Alltid" eller "Ofta", (%)	N15601	72,4	Öka

9.4 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)

En långsiktig ekonomi i balans innebär att intäkter och kostnader ska gå ihop. Den kommunala skattesatsen, tillsammans med nationella bidrag, ska långsiktigt kunna finansiera kommunens välfärdsåtagande till dess invånare. Det vill säga, leverera god kvalitet i kommunens kärnverksamhet såsom skola, vård och omsorg. För att åstadkomma detta krävs ett kontinuerligt effektiviserings-, och prioriteringsarbete. Kommunens strukturella utveckling bör å andra sidan inte i första hand belasta nuvarande kommuninvånare utan betalas av de som flyttar in i nyetablerade bostäder och kvarter via exploateringsintäkter. För att båda dessa mål ska kunna uppfyllas bör kommunens budget och ekonomi på ett tydligare sätt separera skatteintäkter och välfärdsleverans från exploateringsintäkter och infrastrukturutbyggnad. Båda delar måste vara långsiktigt hållbara.

För att nå målet krävs att:

- Tydliggöra vad i kommunens ekonomi som finansieras av exploateringsverksamhet.
- Renodla exploateringsverksamheten så att den över tid helt finansieras av exploateringsintäkter.
- Renodla myndighetsutövande och välfärdsleverans så att den över tid helt finansieras av skattekollektivet.
- Effektivisera kommunal välfärdsverksamhet så att den är finansiellt hållbar inför kommande decenniums demografiska utmaningar.
- Ta fram styrdokument som etablerar finansiella parametrar för att säkerställa långsiktigt hållbar exploateringsverksamhet.
- Arbeta aktivt med att minska kommunkoncernens räntekostnader.

	Uppdrag från kommunfullmäktige	Tidsperiod	Styrelse/nämnd
1.	Genomför en analys av nettokostnadsavvikelser som ligger till grund för överväganden av åtgärder och kontinuerlig uppföljning.	2025–2026	Kommunstyrelsen och samtliga nämnder
2.	Genomför en översyn och vid behov revidering av befintliga politiskt antagna styrdokument.	2025	Kommunstyrelsen och samtliga nämnder
3.	Revidera budget och uppföljningspraxis för att tydliggöra hur exploateringsintäkter används i kommunen.	2025-2026	Kommunstyrelsen, SUN, BMN

4.	Utveckla metoder för datadrivet effektiviserings-, och prioriteringsarbete via Power BI.	2025	Kommunstyrelsen
5.	Verka för att kommunens kostnader för nya lokaler är låga och ligger i nivå med liknande kommuner.	2025–2026	Kommunstyrelsen
6.	Effektivisera den kommunala välfärdsleveransen.	2025-2026	Kommunstyrelsen och samtliga nämnder

Indikatorer för uppföljning

Indikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Önskad riktning
Resultat före extraord. poster (kommunkoncernen), andel (%) av skatt & generella statsbidrag Kolada N03003	5,5	1,1	Över tid uppnå 2% överskott
Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%) Kolada N00097	3,1	1,5	Bibehålla
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar, andel (%) Kolada N03103	458,2	48,6	Öka
Hållbart medarbetarengagemang HME (samlat index) % Kolada U00200	80	81	Bibehålla
Låneskuld per invånare i kronor Kommunkoncernen Källa Kommuninvest	78 717		Bibehålla

10 Knivstas ekonomiska förutsättningar

Kommunallagen föreskriver i 11 kap 1§ att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Enligt flerårsplanen uppnås god ekonomisk hushållning under perioden.

I beräkningarna av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning har kommunen använt Sveriges Kommuner och Regioners skatteunderlagsprognos per maj 2024 och kommunens befolkningsprognos (framtagen april 2024). Fastighetsavgiften är enligt senaste prognos från SCB.

Skattesats

Skattesatsen för budget 2025 är 20:91 kr (oförändrad nivå).

Resultatbudget kommunkoncernen

Knivsta kommunkoncern består av Knivsta kommun, de helägda bolagen Knivsta kommunhus AB, Knivstabostäder AB, Kommunfastigheter i Knivsta AB, Alsike Fastighets AB, Gredelinen KB. Kommunen har även ett betydande inflytande i Roslagsvatten AB och dess dotterbolaget Knivstavatten AB samt kommunalförbundet Brandkåren Attunda.

I kommunens budgetprocessen har en dialog om ekonomi och ägardirektiv (eller liknande) genomförts med samtliga parter. Budgetår 2025 är utmanande för hela kommunkoncernen men på olika vis eftersom det finns skillnader i förutsättningarna att bedriva sin verksamhet, exempelvis styrs intäkterna av en lagstiftning (VA) eller verksamhetens art påverkas i hög grad av ränteutvecklingen.

Knivsta Kommunhus AB är kommunens moderbolag för kommunens helägda aktiebolag. Bolaget har ingen direkt verksamhet och finansieras indirekt genom dotterbolagen. Bolaget förväntas uppnå ett nollresultat kommande år.

Knivstabostäder AB är kommunens bostadsbolag (allmännytt). Verksamheten finansieras av intäkter från hyresgäster. Bolaget ska enligt ägardirektivet över tid ha en avkastning om 5 procent av omsättningen vilket i budgetberedningen bedöms uppnås för kommande år, men inte utan utmaningar. Intäkterna behöver följa med den allmänna kostnadsutvecklingen och bolaget påverkas av förändringar i räntan.

Kommunfastigheter i Knivsta AB är kommunens verksamhetsfastighets bolag. Verksamheten finansieras av intäkter från kommunen som är den huvudsakliga hyresgästen. Bolaget ska enligt ägardirektivet över tid ha en avkastning om 3 procent av omsättningen vilket i budgetberedningen bedöms uppnås för kommande år. Bolagets utmaning ligger främst inom kostnadssidan, högre räntekostnader bedöms påverka bolaget kommande år.

Knivstavatten AB med moderbolaget Roslagsvatten AB bedrivs genom Vattentjänstlagen. Vattentjänster är en sammanfattande benämning på olika tjänster för vattenförsörjning och avlopp. Avgifterna består av anläggningsavgifter och bruksavgifter. Avgifterna får inte överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen och verksamheten får inte drivas så att den totalt sett ger en väsentlig vinst. Verksamheten har påverkats hårt av högre ränte- och energikostnader, kommande år väntas en lättnad i kostnadstrycket men bolaget står inför stora investeringar som påverkar bolagets ekonomi. Bedömningen är att med framtida beslut om högre avgiftstaxa kommer på sikt leda till att bolaget har en ekonomi i balans.

Kommunalförbundet Brandkåren Attunda finansieras av medlemskommunerna. Medlemsavgiften ska motsvara förbundets nettokostnad. För kommande år ser förbundet en utmaning att få ekonomi i balans. Förbundet påverkas även av den högre räntor och energikostnader.

Resultatbudget kommun

Det budgeterade resultatet för verksamhetsår 2025 uppgår till **31,21** miljoner kronor eller **2,0** procent av finansnetto, skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Avgifter och interna priser

Kommunfullmäktige fastställer kommunala avgifter. För budgetår 2025 har nämnderna möjlighet att höja externa avgifter upp till 3 procent, för interna priser får priser justeras upp till 4 procent.

Finansiering för budgetens genomförande

Kommunstyrelsen får i uppdrag att omsätta befintliga lån när de förfaller, samt vid behov nyupplåna upp till 100 miljoner kronor under 2025.

11 Driftsbudget nämnder

Nämnderna tilldelas ett internt kommunbidrag som skall täcka verksamheternas nettokostnader. En verksamhet kan budgeteras på flera nämnder, exempelvis så återfinns kostnader för infrastruktur hos såväl samhällsutvecklingsnämnden som bygg- och miljönämnd, kostnader för vård och omsorg hos socialnämnden och samhällsutvecklingsnämnden.

Budgettilldelningen beräknas med hänsyn till volymförändringar och politiska prioriteringar. Nämnderna erhåller även en indexering av de ekonomiska ramarna som kompensation för pris- och löneutveckling. Nämndernas resultat budgeteras till 0 mnkr. Det totala kommunbidraget för 2025 uppgår till cirka 1,5 miljarder kronor, en ökning med 5,1 procent mot föregående år.

	Budget 2024	Budget 2025	plan 2026	plan 2027	plan 2028
Kommunstyrelsen - verksamhetsnämnd	206 086	234 224	237 518	245 005	251 350
Samhällsutvecklingsnämnd	51 067	59 759	63 588	66 831	71 317
Socialnämnden	365 399	387 982	405 096	422 595	442 183
Utbildningsnämnden	813 149	827 818	856 685	874 513	901 428
Bygg- och miljönämnden	9 972	10 181	10 394	10 611	10 834
Övriga nämnder	3 689	2 861	4 135	3 010	3 088
Summa	1 449 362	1 522 825	1 577 656	1 623 059	1 680 959

Mandatperioden präglas av långsiktighet och god ekonomisk hushållning med utveckling av kärnuppdraget. I budgeten för 2025-2028 finns politiska prioriteringar, det innebär både omfördelning, ökning eller minskning av resurser.

De största investeringsutgifterna ligger under samhällsutvecklingsnämnden som ansvarar för kommunens infrastruktur för allmän platsmark. Totalt uppgår investeringsplanen till 90 miljoner kronor varav exploateringsutgifterna uppgår till 33 miljoner kronor. Exploateringsutgifterna varierar över tid (cykliska) och samvarierar med detaljplanernas utformning. Detaljerad investeringsplan återfinns i Bilaga 1.

	Budget 2024	Budget 2025	plan 2026	plan 2027	plan 2028
Kommunstyrelsen		28 600	46 875	26 550	26 475
Samhällsutvecklingsnämnd		24 850	23 200	29 400	27 200
EXPLOATERING - Samhällsutvecklingsnämnd		33 000	36 100	50 000	32 400
Bygg- och miljönämnden		500	500	500	500
Socialnämnden		1 100	100	300	100
Utbildningsnämnden		2 640	2 490	2 415	2 440
Summa investeringar kommun		90 690	109 265	109 165	89 115

11.1 Finansförvaltning

Alla nämnder erhåller kommunbidrag från en finansiell enhet, benämnd finansförvaltning. Ansvaret för finansförvaltningens räkenskaper vilar på Kommunstyrelsen. Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning, bidrag, vissa riktade statsbidrag.

Exploateringen består av två delar, exploateringsintäkter vid försäljning minus upparbetade kostnader för förädlingen av marken (dvs exploateringsnettot) samt exploateringsbidrag från exploatörer för utbyggnad av allmän platsmark (gator).

Finansnetto består av finansiella intäkter (utdelningar från kommunala bolag och borgensavgifter) och finansiella kostnader (ränta och bankavgifter).

Vidare bokförs ett internt personalomkostnadspålägg (PO) som en intäkt mot finansförvaltningen som ska bekosta arbetsgivaravgifter och pensioner, syftet med ett pålägg är att förenkla den ekonomiska planeringen för verksamheten, deklaration av arbetsgivaravgifter etc hanteras centralt och motsvarar intäkten för PO.

Nämndernas kommunbidrag motsvarar en budgeterad nettokostnad för en kommunal verksamhet. Kommunbidraget är den skattefinansierade delen av verksamheten.

Kostnader för pensioner, uppsiktsplikt, bokslutsreglering, finansiell leasing och finansiering av drift vid investeringar finns budgeterade centralt under finansförvaltningen. Bokslutsreglering sker genom avstämning mot faktiskt utfall i boksluten och regleras mot respektive nämnd (utbildningsnämnden, samhällsutvecklingsnämnden och socialnämnden). Om den planerade volymen blir lägre än faktiskt utfall regleras det genom en återbetalning av kommunbidrag till finansförvaltningen.

Budgetposten kommunstyrelsen ofördelade medel uppgår till 1,2 miljoner kronor, medel ska användas till ändamål som inte kunnat förutses inom budgeten.

Finansförvaltningen under kommunstyrelsen

	2024	2025	2026	2027	2028
INTÄKTER					
Kommunalskatt*	1 248 839	1 324 344	1 404 719	1 511 558	1 610 131
Inkomstutjämnning	80 838	114 743	128 325	94 072	71 367
Kostnadsutjämnning	35 428	47 377	19 547	-3 424	-4 699
Regleringsavgift/strukturbidrag	62 750	50 840	45 584	38 138	30 035
Lss-utjämnning	-42 997	-43 833	-44 964	-45 273	-45 582
SUMMA skatter, bidrag och kommunaleko. utjämnning	1 384 858	1 493 472	1 553 211	1 595 071	1 661 252
Fastighetsavgift	41 671	43 935	43 935	43 935	43 935
Exploateringsnetto	30 000	25 000	25 000	30 000	30 000
Exploateringsersättning allmän platsmark	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Riktade statsbidrag Maxtaxa fsk/fritids (till Utbildningsnämnden)	5 500	5 400	5 400	5 400	5 400
Riktade statsbidrag Äldreomsorg (till Socialnämnden)	2 000	0	0	0	0
PO-pålägg (intern)	178 984	177 485	175 905	180 575	185 175
SUMMA exploatering, avgifter och övrigt	219 484	210 885	209 305	218 975	223 575
KOSTNADER					
Kommunbidrag/nettokostnad	-1 449 362	-1 522 825	-1 577 656	-1 623 059	-1 680 959
KS uppsiktsplikt, bokslutsreglering etc	-6 200	-5 700	-5 500	-5 500	-5 500
KS finansiering detaljplaner markreserven	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
KS strategisk löneöversyn	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
KS ofördelade medel	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Arbetsgivaravgifter	-124 193	-126 677	-129 211	-131 795	-134 431
Pension, årets intjänade individuella del	-35 826	-33 496	-34 269	-35 601	-36 941
Pensionsförsäkringsavgifter	-7 717	-5 777	-1 823	-2 189	-2 396
Övriga pensionskostnader	-551	-1 615	-1 485	-1 467	-1 499
Löneskatt (24,26%)	-10 697	-9 920	-9 116	-9 524	-9 907
Medfinansiering statlig infrastruktur	-4 500	-4 000	-4 500	-5 000	-5 000
Finansiell leasing (resultateffekt)		-12 500	-12 000	-10 500	-9 000
Pensionspuckel 2024-2027	-27 300	0	0	0	0
Pensionsutbetalningar (skulder före 1998)	-9 666	-10 221	-10 409	-10 416	-10 464
SUMMA KOSTNADER	-1 680 212	-1 736 931	-1 790 170	-1 839 250	-1 900 298

FINANSIELLA intäkter och kostnader					
Internränta	7 500	7 500	7 500	7 500	7 500
Utdelning	12 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Externa finansiella intäkter	8 500	9 500	9 500	9 500	9 500
Externa finansiella kostnader	-1 050	-2 150	-2 550	-3 600	-3 600
SUMMA FINANSNETTO	26 950	19 850	19 450	18 400	18 400
ÅRETS RESULTAT	-7 248	31 212	35 731	37 132	46 864
Över/underskott budget (%)	-0,5%	2,0%	2,2%	2,3%	2,7%
Skattesats	20:91	20:91	20:91	20:91	20:91

11.2 Kommunstyrelsen

Driftbudget

Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Den leder samt samordnar planering och uppföljning av kommunens verksamhet och ekonomi. Ett annat ansvarsområde är att leda utvecklingen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och bolagens verksamheter.

Under kommunstyrelsen finns kommunledningskontor, ekonomikontor, och HR-kontor som är styrelsens förvaltning och ska med helhetssyn driva de långsiktiga och strategiska framtidsfrågorna.

Kommunstyrelsen hanterar även fritid- och kulturverksamheterna såsom aktivitets- och föreningsbidrag, fritidsanläggningar, allmän kultur, bibliotek, kulturskolan och ungdomsverksamheten.

Tillväxtkontoret har, förutom lokalförsörjning, till främsta uppgift att stödja just tillväxt, för såväl näringsliv och infrastruktur som fysisk exploatering av mark till förmån för byggande. På sikt bör denna verksamhet helt finansieras av exploateringsintäkter för att skapa ett system där framtida expansion finansieras av intäkter från tidigare exploatering. För att kunna följa användningen av exploateringsintäkter och målsättningen ovan har vi valt att öronmärka relevanta budgetposter med hur mycket som finansieras via exploateringsintäkter och hur mycket som finansieras via skattekollektivet. Den totala summan av öronmärkt exploateringsintäktsfinansiering motsvarar 25 miljoner, det vill säga samma summa som budgeterats för totala exploateringsintäkter för år 2025.

Även Idrotts- och fritidsanläggningar delfinansieras av exploateringsintäkter, men till mindre del. Anledningen till detta är dessa anläggningar byggs med viss överkapacitet för att kunna ta emot inflyttning under kommande år. Denna överkapacitet innebär en merkostnad för nuvarande kommuninvånare till förmån för framtida kommuninvånare och utgör därför en exploateringskostnad. Syftet att öronmärka finansieringen för just denna budgetrad är inte att renodla finansieringen utan att transparent kunna följa hur stor del av kostnaden som finansieras av exploateringsintäkter.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

	2024	2025	2026	2027	2028
Nettokostnad i tkr					
Kommunstyrelse					
Politisk verksamhet	9 594	9 587	9 780	10 107	10 308
KF, Nämnd- och styrelseverksamhet	6 172	6 102	6 230	6 361	6 495
Partistöd	403	403	403	533	533
Övrig politisk verksamhet	3 019	3 082	3 147	3 213	3 280
Infrastruktur och skydd mm	21 043	20 752	21 268	21 715	22 171
Räddningstjänst	16 502	16 849	17 203	17 564	17 933
Totalförsvar och samhällsskydd	1 813	2 651	2 787	2 846	2 906
Folkhälsa	1 452	682	696	711	726

Konsumentrådgivning och energirådgivning	277	283	289	295	301
Budget & Skuldrådgivning	183	187	191	195	199
Trygghetsfrämjande verksamhet	816	100	102	104	106
Tillväxtkontoret	19 334	42 140	43 113	44 173	46 121
Näringsliv och marknadsföring:	4 223	4 312	4 403	4 495	4 589
- Varav exploateringsintäktsfinansierat		3 000	3 500	3 600	4 000
- Varav skattefinansierat		1 312	903	895	589
Mark och exploatering:	5 847	5 970	7 145	8 345	9 570
- Varav exploateringsintäktsfinansierat		5 000	5 400	7 000	9 000
- Varav skattefinansierat		970	1 745	1 345	570
Projekt stadsmiljö HiG	878	896	0	0	0
- Varav exploateringsintäktsfinansierat		752	0	0	0
- Varav skattefinansierat		144	0	0	0
Tillfällig förstärkning förhandling fyra spår	4 748	2 248	2 248	1 400	1 400
- Varav exploateringsintäktsfinansierat		2 248	2 248	1 400	1 400
- Varav skattefinansierat		0	0	0	0
Strategisk lokalförsörjning (inkl skola från 2025)	3 638	28 714	29 317	29 933	30 562
Kultur och fritid	83 804	86 776	88 680	92 630	94 682
Allmän fritid & kultur	4 436	5 041	5 148	5 264	5 402
Idrotts- & fritidsanläggningar	60 310	62 077	63 461	66 874	68 358
- Varav exploateringsintäktsfinansierat		4 500	4 200	4 000	3 500
- Varav skattefinansierat		57 577	59 261	62 874	64 858
Bibliotek	9 564	9 765	9 970	10 179	10 393
Ungdomsverksamhet	4 148	4 435	4 528	4 623	4 720
Kulturskola	5 346	5 458	5 573	5 690	5 809
Stödverksamhet	72 311	76 469	76 209	77 945	79 666
Kommunledningskontor	30 222	27 517	28 145	28 736	29 339
Ekonomikontor	11 308	12 305	11 963	12 214	12 470
HR-kontor	8 447	8 424	8 601	8 782	8 966
Lönecentrum (Knivsta, Tierp och Älvkarleby)	3 316	3 419	3 525	3 634	3 747
Fackliga kostnader	1 804	1 842	1 881	1 921	1 961
IT (nämnd, drift & infrastruktur)	19 133	21 035	19 977	20 397	20 825
Stärkt stöd till kärnverksamhet	1 887	1 927	2 117	2 261	2 358
Effektivisering central administration	-4 806	0	0	0	0
Kommunstyrelsen ospecificerat	1 000	0	0	0	0
Summa Kommunstyrelsen	206 086	234 224	237 518	245 005	251 350
Andel av totala resurser till innovations-, och effektiviseringsarbete	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%

11.3 Samhällsutvecklingsnämnd

Driftbudget

Samhällsutvecklingsnämnden har det övergripande ansvaret för all fysisk- och teknisk planering i kommunen. I uppdraget för nämnden ingår förutom översiktsplan att som ett led i stadsplaneringen ta fram handlingsplaner för tematiska områden som exempelvis trafik, blå- och grönplan, samt detaljplaner för utbyggnad av kommunens tätorter och stråk.

Utöver detalj- och översiktsplanering ansvarar nämnden även för park- och naturvård, gator och trafik, bostadsanpassning samt avgiftsfinansierade verksamheten avfall.

Vissa budgetposter för nämnden finansieras helt eller delvis av exploateringsintäkter. Det rör sig om Gator, vägar och Park och naturvård, som liksom idrott- och fritidsanläggningar till största del bör finansieras av skattekollektivet men där viss nyanläggning och ”redundans” är rimlig att finansiera via exploatering. Det rör sig även om mer renodlad exploateringsverksamhet såsom teknisk planering och framtagandet av översiktsplan, där alla kostnader förutom myndighetsutövande är rimligt att finansiera via exploateringsintäkter.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

	2024	2025	2026	2027	2028
Nettokostnad i tkr					
Samhällsutvecklingsnämnd					
Nämndkostnader	1 559	1 592	1 625	1 659	1 694
Gator, vägar	36 403	42 980	46 013	49 110	52 003
- Varav exploateringsintäktsfinansierat		5 000	5 152	7 000	6 000
- Varav skattefinansierat		37 980	40 861	42 110	46 003
Trafikövervakning/Parkeringsavgifter	-1 658	-1 658	-1 658	-1 658	-1 658
Parker & Naturvård	7 395	9 390	9 976	10 409	11 794
- Varav exploateringsintäktsfinansierat		2 000	2 000	4 000	3 100
- Varav skattefinansierat		7 390	7 976	6 409	8 694
Miljöutveckling	557	0	0	0	0
Teknisk planering	2 983	3 046	3 110	3 175	3 242
- Varav exploateringsintäktsfinansierat		1 500	1 500	2 000	2 000
- Varav skattefinansierat		1 546	1 610	1 175	1 242
Översiktsplan (planprogram)	1 127	1 651	1 686	1 221	1 247
- Varav exploateringsintäktsfinansierat		1 000	1 000	1 000	1 000
- Varav skattefinansierat		651	686	221	247
Stadsbyggnad (detaljplaner)	672	686	700	715	730
Bostadsanpassning	2 029	2 072	2 116	2 160	2 205
Avgiftsfinansierad verksamhet	0	0	20	40	60

Avfallsverksamhet	0	0	20	40	60
Vindkraftverk	0	0	0	0	0
Summa Samhällsutvecklingsnämnd	51 067	59 759	63 588	66 831	71 317
<i>Andel av totala resurser till innovations-, och effektiviseringsarbete</i>	<i>3,5%</i>	<i>3,5%</i>	<i>3,5%</i>	<i>3,5%</i>	<i>3,5%</i>

11.4 Valnämnd

Valnämnden sköter kommunens uppgifter vid val och folkomröstningar. Allmänna val till riksdag, regioner och kommun sker under 2026 och EU-parlamentet 2024.

	Budget 2024	Budget 2025	plan 2026	plan 2027	plan 2028
Nettokostnad i tkr					
Valnämnd	900	0	1 200	0	0

11.5 Överförmyndarnämnd

Nämnden utövar tillsyn över ställföreträdarens förvaltning av huvudmäns tillgångar. Överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd där merparten av Uppsala Läns kommuner medverkar, värdkommun är Uppsala kommun. Knivsta kommuns kostnadsandel i ÖFN beräknas efter folkmängd.

	Budget 2024	Budget 2025	plan 2026	plan 2027	plan 2028
Nettokostnad i tkr					
Överförmyndarverksamhet	1 441	1 486	1 532	1 579	1 628

11.6 Kommunrevision

Revisorerna är fullmäktiges organ för den demokratiska kontrollen i kommunen. De granskar varje år nämndernas och de kommunala bolagens ekonomi och verksamhet samt lämnar en revisionsberättelse till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktiges presidium bereder och fastställer den slutliga ekonomiska ramen och detaljbudgeten för kommunrevisionen i separat beslut. Budgeten nedan är en ekonomisk ram i avvaktan på Kommunfullmäktiges beredning och beslut i frågan.

	Budget 2024	Budget 2025	plan 2026	plan 2027	plan 2028
Nettokostnad i tkr					
Kommunrevisionen	1 348	1 375	1 403	1 431	1 460

11.7 Socialnämnd

Driftbudget

Nämnden ansvarar för äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade, individ- och familjeomsorg, arbetsmarknad och flyktingmottagande. Inom dessa områden omfattar nämndens ansvar all den verksamhet som en kommun enligt lag är skyldig att bedriva, liksom de åtaganden som kommunfullmäktige beslutar om att kommunen ska genomföra.

Verksamhet hemtjänst och delegerad HSL avser endast den verksamhet som bedrivs inom lagen om valfrihet (LOV), all övrig verksamhet såsom förebyggande verksamhet, trygghetslarm, nattpatrull etc. inkluderas inom verksamheten vård och omsorg enligt SOL och HSL.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

	2024	2025	2026	2027	2028
Nettokostnad i tkr					
Socialnämnd					
Nämndkostnader	1 456	1 487	1 487	1 518	1 518
Vård och omsorg enligt SoL och HSL	167 771	178 318	185 390	192 630	201 238
Vård & omsorg i ordinärt boende övrigt SoL/HSL	33 155	34 216	35 277	36 371	37 499
Vård & omsorg i särskilt/ annat boende SoL/HSL	98 693	106 558	110 916	115 409	121 096
Vård & omsorg LOV - hemtjänst & delegerad HSL	35 923	37 544	39 197	40 850	42 643
Vård och omsorg enligt Lss och SFB	108 495	115 933	123 599	131 402	139 467
Insatser LSS i ordinärt boende	46 721	48 880	51 058	53 304	55 619
Insatser LSS i boende med särskild service	55 362	60 436	65 719	71 065	76 597
Färdtjänst/riksfärdtjänst	6 412	6 617	6 822	7 033	7 251
Individ och familjeomsorg	82 164	86 866	89 129	91 439	94 236
Individ- & familjeomsorg, öppenvård och stöd	34 351	35 272	36 013	36 769	37 541
Individ- & familjeomsorg, vård och stöd institution/annat boende	38 132	41 710	43 024	44 366	46 175
Individ- & familjeomsorg, ekonomisk bistånd	9 681	9 884	10 092	10 304	10 520
Övriga verksamheter	5 513	5 378	5 491	5 606	5 724
Flyktingmottagande	0	0	0	0	0
Pedagogisk verksamhet (KAA/studie och yrkesväg. SFI)	680	694	709	724	739
Arbetsmarknadsåtgärder ungdomar/nyanlända	4 833	4 684	4 782	4 882	4 985
Summa Socialnämnd	365 399	387 982	405 096	422 595	442 183
<i>Andel av totala resurser till innovations-, och effektiviseringsarbete</i>	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%

Volymer

För hemvården redovisas en planerad volym vilken har en påverkan på budgettilldelningen, om volymen ökar erhålls ett resurstillskott i budgeten eller tvärtom (volymuppräknning).

För ersättning till Försäkringskassan (SFB) för statlig personlig assistans bokslutsregleras volymen vilket innebär att den planerade volymen stäms av mot verkligt utfall. Om det är fler brukare erhålls ett tillskott av resurser eller tvärtom.

		Budget 2024	Budget 2025	plan 2026	plan 2027	plan 2028
Vård och omsorg enligt SoL och HSL hemtjänst	Timmar	89 000	66 789	67 658	68 437	69 374
Insatser enligt LSS och SFB (Försäkringskassan)	Antal personer	22	20	21	22	23

11.8 Utbildningsnämnd

Driftbudget

Utbildningsnämndens verksamhetsområden är pedagogisk omsorg, förskola, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasium, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning samt utbildning i svenska för invandrare. Det finansiella ansvaret för kommunala skollokaler flyttar från utbildningsnämndens budget till kommunstyrelsens budget. Det innebär cirka 25 miljoner lägre kostnader för utbildningsnämnden jämfört med 2024. Budgetposten skolverksamhet och skolbarnomsorg justeras därför på motsvarande sett mellan 2024 och 2025.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

	2024	2025	2026	2027	2028
Nettokostnad i tkr					
Utbildningsnämnd					
Nämndkostnader	1 604	1 638	1 672	1 707	1 743
Förskoleverksamhet	205 438	211 163	218 811	218 190	222 534
Grundskola	444 593	446 925	462 282	476 421	492 749
Skolverksamhet & skolbarnomsorg	442 593	444 111	459 379	473 427	489 661
Ökad tillgång till elevhälsa (grundskolan)	1 500	1 548	1 597	1 647	1 699
Tidiga insatser för barn och unga (grundskola)	500	1 266	1 306	1 347	1 389
Anpassad grundskola	15 481	16 737	18 022	19 346	20 711
Gymnasieskola, internt	7 422	7 993	8 494	9 005	9 527
Gymnasieskola, externt	123 655	128 092	131 808	133 915	137 896
Anpassad gymnasieskola	4 636	4 733	4 834	4 937	5 042
Vuxenutbildning & SFI	10 051	10 262	10 481	10 705	10 933
Måltidsverksamhet	269	275	281	287	293
Summa Utbildningsnämnd	813 149	827 818	856 685	874 513	901 428
<i>Andel av totala resurser till innovations-, och effektiviseringsarbete</i>	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%

Volymer

Förskola, grundskola och gymnasium bokslutsregleras, där faktiskt antal elever under året stäms av mot budgeterat antal elever. Om det är fler elever blir det tillskott av resurser eller tvärtom.

		Budget 2024	Budget 2025	plan 2026	plan 2027	plan 2028
Förskola, barn 1-5 år	Antal	1 335	1 322	1 328	1 281	1 265
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	Antal	3 262	3 345	3 355	3 352	3 362
Gymnasieskola, internt	Antal	46	48	50	52	54
Gymnasieskola, externt	Antal	950	980	988	983	992
Anpassad grundskola	Antal	21	22	23	24	25
Individintegrerade elever grundskola	Antal	7	8	9	10	11
Förskola, barn 1-5 år	å-pris	152 846	158 687	163 577	169 058	174 509
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	å-pris	135 681	133 259	137 397	141 657	146 030
Gymnasieskola, internt	å-pris	161 348	164 750	168 080	171 346	174 574
Gymnasieskola, externt	å-pris	130 159	132 893	135 662	138 539	141 372
Grundsärskola	å-pris	737 190	760 045	782 565	804 875	827 040

11.9 Bygg och miljönämnden

Driftbudget

Bygg och miljönämnden ansvarar för bygglovshandläggning, geodata (GIS, mät, karta), miljö- & hälsoskydd, serveringstillstånd och trafikplanering.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

	Budget 2024	Budget 2025	plan 2026	plan 2027	plan 2028
Nettokostnad i tkr					
Bygg- och miljönämnd					
Nämndkostnader	1 462	1 493	1 524	1 556	1 589
Stadsbyggnad	5 493	5 608	5 726	5 846	5 969
Trafikplanering	286	292	298	304	310
Serveringstillstånd	62	63	64	65	66
Miljö- och hälsoskydd	2 669	2 725	2 782	2 840	2 900
Summa Bygg- och miljönämnd	9 972	10 181	10 394	10 611	10 834
<i>Andel av totala resurser till innovations-, och effektiviseringsarbete</i>	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%

12 Ekonomistyrningsprinciper

God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. 1 § kommunallagen ska kommuner och regioner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.

- Mål och riktlinjer ska finnas för god ekonomisk hushållning.
- Återställningstiden för negativa resultat är tre år och skall beslutas i samband med antagande av budgeten.
- Synnerliga skäl för att inte återställa negativa resultat ska tas upp både i budget och årsredovisning.
- Upprättande av åtgärdsplaner ska ske vid negativa resultat.
- Revisionen ska bedöma uppfyllelsen av målen för god ekonomisk hushållning i årsredovisning och delårsrapport.

För att finansiera en verksamhet över tid krävs normalt sett mer än ett nollresultat. Om man under ett år förbrukar mer pengar än man får in innebär det att det blir kommande år, eller kommande generationer, som måste betala för överkonsumtionen. Nedan ges ett antal skäl till att ett positivt resultat behövs för att nå god ekonomisk hushållning.

- Finansiera investeringar och värdesäkra anläggningstillgångar
- Stora pensionsavgångar medför ökade pensionsutbetalningar
- Konjunkturanpassat resultat
- Resurser för utveckling

För att motsvara kravet på god ekonomisk hushållning räcker det med andra ord inte med att intäkterna är i nivå med kostnaderna. En kommun ska ange de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Kommunsektorn har utvecklat en norm för överskottsmål, 2 procents resultat som andel av skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. I publikationer från SKR och Kommuninvest trycks det på att kommunen måste utgå från dess unika situation, det innebär att finansiellt mål kan variera mellan 1-5 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning.

Budgetdisciplin

Det är av stor vikt att alla verksamheter, nämnder med flera genomför sitt uppdrag inom givna ekonomiska ramar. Därför ska styrelse och nämnder besluta om en verksamhetsplan där både verksamhetsmål och budget fastställs senast 31 december året innan budgetåret startar och anmäls till kommunfullmäktige. Tillsammans bidrar detta till att kommunens finansiella mål uppnås.

Verksamheternas samlade resultat presenteras för nämnden via månatliga ekonomiska prognoser. Visar den samlade bilden för nämnden ett underskott har nämnden en skyldighet att vidta åtgärder. En handlingsplan för att hantera den ekonomiska obalansen ska då upprättas, innehållande konkreta åtgärder, analys och konsekvens av åtgärd, samt beslutas av nämnd. Vidare ska kommunstyrelsen underrättas om handlingsplanen och hur arbetet med att genomföra åtgärderna fortgår till dess att ekonomi i balans råder för nämnden.

Balanskrav och resultatreserv

Balanskravsresultatet ska vara årets resultat efter balanskravsjusteringar och förändring av resultatutjämningsreserv. Balanskravsjusteringar är realisationsvinster och förluster som ska "räknas av" resultatet, för att synliggöra det underliggande resultatet (balanskravsresultatet). Syfte med balanskravet är att kommuner och regioner ska säkerställa en god ekonomisk hushållning.

Avsättning till resultatutjämningsreserven (RUR) upphör från bokslut 2023, men disponering av RUR får ske fram till 2033. Från budgetår 2024 ersätts resultatutjämningsreserven med en resultatreserv (RER). Avsättning till resultatreserven får ske första gången i årsbokslut 2024, den maximala avsättningen får uppgå till 5 procent av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Kommunfullmäktige ska fastställa riktlinjer för hanteringen av resultatreserven. I övrigt gäller samma regler för avsättning till RER som gäller för RUR, det vill säga allt över 1 procent av det årliga överskottet får avsättas till resultatutjämningsreserven vid positivt eget kapital.

Regler och principer för budgetramar

Kommunfullmäktiges beslut om budgeten är fastställande av de ekonomiska ramar och mål som skall gälla för de olika delarna av den kommunala verksamheten. Budgeten fördelas och beslutas på sådant sätt att den är oberoende av vilken organisation som kommunen väljer att jobba efter och vilken driftform som väljs. Indelningen i verksamhetsområden (block) följer i stort den uppdelning som görs i kontoplanen Kommun-Bas (SKR). Inom beslutade anslag har nämnder och styrelse till uppgift att sköta den löpande verksamheten.

De tillgängliga resurserna bestämmer graden av måluppfyllelse – ekonomin sätter gränsen och förutsätter optimalt resursutnyttjande. Om nämnd eller styrelse under löpande verksamhetsår finner att man inte kan fullgöra anförtrodd verksamhet, inom ramen för av kommunfullmäktige beviljat anslag, mål och resultatkrav ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras.

Budgetramarna är en nettokostnadsram avseende driftbudgeten, nämnderna beslutar om nivån på externa intäkter i samband med nämndens internbudget och verksamhetsplan.

Omfördelning av tilldelade anslag är möjligt av nämnd och görs lämpligen i samband med beslut om nämndens årliga verksamhetsplan. Uppföljning och rapportering till nämnd görs ca 5 gånger per år och anmälas till kommunstyrelsen.

Regler och principer vid bokslutsreglering

Bokslutsreglering gäller för beviljade barn och elever i förskola och grundskola, gymnasieskola, grundsärskola, gymnasiesärskola, snöröjning samt SFB kommunala kostnaden enligt följande:

- faktiskt antal barn/elever inom förskola, grundskola och anpassad grundskola samt egen verksamhet inom gymnasieskolan enligt de räkningar som genomförs per 15 april och 15 oktober,
- faktiskt antal individintegrerade elever inom grundskola enligt de räkningar som genomförs per 15 april och 15 oktober,
- faktiska kostnader för köpta elevplatser inom gymnasieskola och anpassad gymnasieskola regleras mot verkligt utfall,
- faktiska kostnaden för vinterväghållning (snöröjning) regleras i bokslutet mot en fast kostnad
- faktiska kostnaden för återbetalning av de första 20 timmarna till Försäkringskassan avseende ärenden enligt socialförsäkringsbalken (SFB, tidigare LASS), med avstämning 1 oktober mot budgeterat antal,
- faktiska kostnadsökningen som exploateringsinvesteringar genererar för gata och park i kapitaltjänstkostnader.

Vid antalsregleringen för förskola, grundskola, anpassad grundskola och internt gymnasium uppgår regleringen per barn respektive elev till à-priset minskat med 25 tkr. Avdraget avser fasta kostnader utöver barn/elevpeng och lokalpeng, som inte påverkas av volymen under pågående budgetår. Vid regleringen av individintegrerade elever uppgår regleringen per elev till 230 tkr.

Budgeterade medel för verksamheterna extern gymnasieskola och anpassad gymnasieskola får inte omdisponeras till annan verksamhet utan nytt kommunfullmäktigebeslut.

Regler och principer för investeringar

Beviljad investeringsutgift är bunden till ett projekt och är ett utgiftstak. Om det befaras att en investering inte kan genomföras inom beviljat anslag och ingen möjlighet finns till omdisponering mellan nämndens beviljade investeringsprojekt, åligger det berörd nämnd att föra ärendet vidare till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen kan besluta om utökad ram via omdisponering av KS ofördelade investeringsmedel, alternativt vidare till kommunfullmäktige för utökade investeringsramar.

Investeringar innebär inte per automatik en utökad driftbudget för eventuella ökade kapitaltjänstkostnader. För investeringar/ anläggningstillgångar utgår internränta på bokfört värde. Alla förändringar mellan projekt och disponering av ofördelade medel ska beslutas av respektive nämnd/ styrelse. Uppföljning av investeringsprojekt utfall och prognos görs i bokslut (delår- och årsbokslut) och beslutas av respektive nämnd samt anmäls till kommunstyrelsen.

Resursfördelningsmodell

Resursfördelningsmodellen syftar till att ge kommunens verksamheter kompensation för inflation, omvärldsförändringar och ökade volymer i takt med att kommunens befolkning växer och därmed det kommunala servicebehovet.

Indexuppräknning

SKR bedömer pristrycket i kommunal verksamhet varje år (inflation och kvalitet). Med utgångspunkt i pristrycket ska en avvägning göras mellan kompensation för ökade kostnader och krav på effektivisering göras. Indexuppräknningen av de ekonomiska ramarna per verksamhet är differentierad.

Politiskt betingade förändringar

Politiken bestämmer ambitionsnivån och prioriteringar. I den årliga omvärldsspaningen påvisar förvaltningen på viktiga aktuella förändringar eller annan viktig information att ta hänsyn till i budgetprocessen. Vidare lämnas en ekonomisk bedömning av förändringens art. Denna information hanteras som ”politiskt betingade förändringar” genom avdrag eller tillägg i budgeten.

Volymuppräknning

Volymuppräknningen grundar sig i den befolkningsprognos som årligen revideras med hjälp av statistik från SCB och byggnationsplaner i kommunen.

Verksamheter som erhåller volymuppräknning:

1. Förskoleverksamhet (förändring antal barn * peng)
2. Grundskoleverksamhet (förändring antal elever * peng)
3. Gymnasieskola (förändring antal elever * peng)
4. Anpassad grundskola (förändring antal elever * peng)
5. Ordinärt boende Sol HSL (förändring antal invånare * peng utjämningsystem)
6. Hemtjänst (förändring i konsumtionsanalys biståndsbedömda timmar * peng per timme)
7. Allmän fritid och kultur (förändring antal invånare 6-18 år * fast peng per invånare)
8. Gator och vägar (förändring antal invånare * fast peng per invånare)
9. Parker (förändring antal invånare * fast peng per invånare)
10. Lss uppräknning (bedömd förändring antal insatser * fast peng)
11. Individ och familjeomsorg (förändring antal invånare * peng utjämningsystem)
12. Gata och park (förändring kapitaltjänstkostnad orsakad av exploateringsinvesteringar)

Övriga kommunala verksamheter justeras genom engångstillägg vartefter margineffekter uppstår och/eller en bedömning efter vad det ekonomiska läget tillåter (se punkten politiskt betingade förändringar).

13 Bilaga 1 Investeringsplan

Nämnd	Post	2025	2026	2027	2028
KS	Innovationshjälpmedel	1 500	1 000	500	500
KS	Fotbollsplaner		20 000		
KS	Fritid	800	800	800	800
KS	Kultur		75	150	75
KS	Konst inventarier			100	100
KS	E-arkiv	500			
KS	Trygghetspunkter	800			
	Gata				
SUN	Reinvestering bef gatunät	10 000	10 000	10 000	6 000
SUN	Belysning	7 000	7 000	4 000	4 000
SUN	Trafisäkerhet	1 000	1 000	1 000	1 000
SUN	Knivsta station				15 000
SUN	Cykelinfrastruktur	3 000	3 000	3 000	
	Park				
SUN	Friluftsgårdar Kølängen		1 000		
SUN	Renovering	800	800	800	800
SUN	Redskapsbärare	2 200			
SUN	Central lekplats			10 000	
SUN	Sorteringskärl allmän plats	250			
SUN	Maskin o utrustning	400	200	400	200
	Avfall				
SUN	ÄVC ospec	200	200	200	200
Exploatering	Sågen/centrum	1 500	17 000	18 000	1 400
Exploatering	Västra Knivsta	14 000	4 000	500	500
Exploatering	Östra Knivsta		1 100	500	5 000
Exploatering	Nor		500	2 500	
Exploatering	Alsike	4 000		15 000	15 000
Exploatering	Östra entrén	5 000	5 000	5 000	
Exploatering	AR/Brunnby	8 000	8 000	8 000	10 000
Exploatering	Reinvestering i egna fastigheter	500	500	500	500
KS	Strategiska markförvärv	25 000	25 000	25 000	25 000
UN	Byggnad, inventarier, läromedel	2 640	2 490	2 415	2 440
SN	Inventarier	100	100	100	100
SN	Reservkraft	1 000			
SN	Möbler ny LSS-bostad			200	

14 Bilaga 2 Kommunfullmäktiges program för utförare

Inledning

Kommunen är huvudman för all kommunalt finansierad verksamhet, oavsett om den bedrivs i egen regi eller om den genom avtal överlämnats till en privat utförare. Kommunen är därmed skyldig att följa upp och kontrollera inte enbart egna verksamheter utan även verksamheter som bedrivs i privat regi i enlighet med kommunallagen.

Kommunfullmäktige ska därför besluta om ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare för varje mandatperiod. I programmet ska det anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Programmet vänder sig utförare av kommunalt finansierad verksamhet och i synnerhet privata utförare. Aktualisering och uppdatering av programmet görs i mål och budget varje år.

Mål för verksamheten

Mål för verksamheten beslutas av Kommunfullmäktige årligen i kommunens ”mål och budget” nedbrutet i långsiktiga inriktningsmål som gäller för samtliga nämnder under mandatperioden. Målen gäller för all kommunalt finansierad verksamhet. De fastställda målen i kommunens ”mål och budget” anger riktningen och ska beaktas vid upphandling och avtalsskrivning i den mån det är relevant.

Programmets omfattning

Programmet ska gälla all den verksamhet som kommunen upphandlar, det vill säga inom alla verksamhetsområden – vård och omsorg, fritid och kultur, skola och förskola, hälso- och sjukvård, gator och park, fastighetsförvaltning, kommunikationer och annan infrastruktur etc. Programmet riktar sig främst mot kommunala verksamheter som tydligt riktar sig till och rör invånarna. Det kan handla om såväl hela verksamheter (exempelvis särskilda boende för äldre) som delar av en verksamhet med stor betydelse för invånaren/brukaren (exempelvis måltidsverksamhet och lokalvård i skolan).

Mål och riktlinjer för uppföljning

Generella mål för uppföljning

- Säkerställa kraven i avtalen är uppfyllda och att minimera och förebygga brister hos utförarna, till exempel bristande kvalitet och ekonomiska oegentligheter.
- Utveckla och förbättra den verksamhet som bedrivs hos utförarna genom att resultaten av uppföljningarna läggs till grund för kvalitetsutvecklingsarbetet.
- Utveckla och förbättra styrning, till exempel genom att ändra avtalsskrivningar och förbättra informationen och den löpande dialogen med utförarna.

Generella riktlinjer för uppföljning

- Ansvaret för uppföljning ska organiseras så att de krav som finns på oberoende granskning och kompetens hos granskaren säkerställs.
- Styrelse och nämnder ska säkerställa att det finns tillräckliga resurser för uppföljningsarbetet.
- Kontroll och uppföljningsarbetet av verksamhet som drivs i egen regi ska utformas på liknande sätt som för privata utförare gällande den egen regi som verkar inom samma

regelverk och konkurrerar med privata utförare.

Definition av utförare

Privat utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. Det kan handla om olika företagsformer som aktiebolag, stiftelser, enskilda firmor, idébundna organisationer etc.

Med privat utförare avses inte ett hel- eller delägt kommunalt bolag. Inte heller avses stiftelse som kommunen ensam eller tillsammans med någon annan bildat eller förening där kommunen bestämmer tillsammans med någon annan.

Formellt överlämnas en verksamhet vanligen efter ett upphandlingsförfarande (LOU, LUF) eller genom valfrihetssystem (LOV) samt att avtal tecknas med de privata utförarna.

Programmet omfattar inte fristående förskolor och skolor eftersom de är egna huvudmän för verksamheten och alltså inte är upphandlad verksamhet utan reglerad genom tillståndsgivning.

Konkurrensneutralitet

Om den kommunala verksamheten agerar i konkurrens med privata utförare och verksamheten tydligt riktar sig till och rör medborgarna ska likvärdiga villkor gälla för uppdraget och i fråga om ersättning för utförandet. Inom programmets omfattning gäller detta ovillkorligen verksamhet enligt LOV, lagen om valfrihetssystem.

Allmänhetens insyn

Av kommunallagen framgår att kommunen ska se till att när avtal sluts med privat utförare så ska kommunen genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över.

Nämnder ska genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över till utföraren. Det ska i avtalet skrivas in att utföraren ska lämna information som kommunen begär. Utförarens skyldighet att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådana uppgifter som inte strider mot lag eller författning eller anses utgöra företagshemligheter.

Den information som begärs in ska ha en koppling till upphandlingen och avtalet samt den kommunala verksamhet som utförs. Information som kan begäras kan exempelvis röra kvalitet, avvikelser, personaltäthet, personalens utbildning, miljöarbete, integration, jämställdhet och årsredovisning.

Allmänheten ges inte rätt att direkt få ut handlingar av utföraren utan det är endast kommunen som kan begära ut uppgifter. De uppgifter som kommunen erhållit blir allmänna handlingar i kommunen.

Informationsskyldighet

Kommunens informationsskyldighet framgår av kommunallagen som stadgar att när enskilda personer kan välja mellan olika utförare ska nämnden lämna information om samtliga utförare. Informationen ska vara saklig, relevant, jämförbar och lättillgänglig. Nämnderna ansvarar för att informationsskyldigheten uppfylls via information på kommunens hemsida. Information ska finnas om den egna verksamheten och om privata utförarens verksamheter som finns inom kommunen.

Nämndernas ansvar

Varje nämnd ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde och svarar för att detta regleras i de avtal som träffas med utförare. Redan i upphandlingsdokumenten ska nämndens krav enligt detta program beskrivas.

Vidare ansvarar nämnderna för att utarbeta en årlig uppföljningsplan som ska biläggas nämndens verksamhetsplan. Planen ska omfatta samtliga utförare oavsett driftform. I planen ska ingå:

- en inventering/sammanställning av samtliga verksamheter/utförare,
- vad som ska följas upp (verksamheter, områden)
- när och hur uppföljningen ska ske (t ex tillsyn, verksamhetsuppföljning, avtalsuppföljning)

Granskningar och uppföljningar ska genomföras på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt. Resultaten av genomförd uppföljning dokumenteras och redovisas i nämnden, vidare ska resultaten bidra till kvalitetsutveckling av nämndernas verksamheter.

Åtterrapporering till kommunfullmäktige

Åtterrapporeringen av nämndernas arbete med uppföljningar utgår från uppföljningsplanen och sker via verksamhetsberättelsen för helår. En sammanfattning och bedömning för kommunen som helhet sker i det kommunövergripande bokslutet.

15 Bilaga 3 Ägardirektiv till kommunala bolag

Ägardirektiv - Knivsta Kommunhus AB

Bolaget ägs av Knivsta kommun, bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet ska regleras, utöver av lag och av bolagsordningen. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen. I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagets verksamhet.

Bakgrund

Knivsta kommunhus AB är ett moderbolag som har ett sammanhållande uppdrag att verka för att samordningsvinster och rationaliseringsmöjligheter inom kommunkoncernen tas tillvara, samt ansvara för styrning, kontroll och uppföljning av kommunens dotterbolag.

Det kommunala ändamålet

Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att vara en sammanhållande funktion för dotterbolagen i koncernen, att svara för styrning, kontroll och uppföljning av dessa enligt direktiv och riktlinjer som lämnas av kommunfullmäktige samt att verka för att samordningsvinster och rationaliseringsmöjligheter inom kommunkoncernen tas till vara.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget ska äga och förvalta aktier i bolag som indirekt ägs av Knivsta kommun. Utgångspunkten för detta skall vara de förutsättningar som aktiebolagens koncernregler ger. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelats av sin ägare.

För verksamheten gällande kommunala principer

Eftersom bolaget bedriver kommunal verksamhet gäller självkostnadsprincip, likställighetsprincip och lokaliseringsprincip. Nedan förtydligas två av dessa för implementering i bolagets verksamhet.

Lokaliseringsprincipen innebär att bolaget endast ska bedriva verksamhet inom det geografiska området Knivsta kommun.

Självkostnadsprincipen är inte tillämplig på bolagets verksamhet som avser förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av fast och lös egendom.

Ägardirektiv för dotterbolag

Upprättande av ägardirektiv för dotterbolag sker i samarbete med dotterbolagets styrelse och kommunstyrelsen. Beslut i KS/KF om ägardirektiv för dotterbolag förutsätter godkännande av moderbolagets styrelse.

Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 § och 9–10 § kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

Verksamhetsplan och bokslut

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål och budget för nästkommande räkenskapsår. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunen (anmälan till kommunstyrelsen) senast under november månad.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (2018:597) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

Styrning och ledning (policy)

Knivsta kommuns vision, fokusområden och inriktningsmål är vägledande för bolagets verksamhet där Agenda 2030 är en integrerad del.

Kommunfullmäktiges beslutade policys omfattar även bolaget och ska implementeras. Vid motstridighet mellan policy och bolagets möjlighet att på bästa sätt bedriva sin verksamhet kan styrelsen i enstaka fall göra undantag från policys. Bolaget ska upprätta riktlinjer som följer policyn. Avsteg från beslutade policys ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

Budgetdirektiv 2025

Knivsta kommun ska ses som en helhet. Bolagets verksamhet ska bedrivas för att bidra till kommunens totala samhällsutveckling.

Verksamhetsmål

- Bolaget ska aktivt skapa värden i dotterbolagen genom en aktiv styrning och ledning genom ägardirektiven.
- Bolaget ska, när så är lämpligt, samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom gemensamma upphandlingar.

Ekonomiska och finansiella direktiv

- Det övergripande och långsiktiga resultatmålet för kommunkoncernen är att över tid uppgå till 3 procent avkastning av omsättningen (resultat efter skatt) för kommunala fastigheter.
- Merparten av de mervärden som skapas inom bolaget skall konsolideras, det vill säga arbeta vidare i bolaget för att klara bolagets och kommunkoncernens investeringar och fortlevnad, till fromma för bolagets ägare på längre sikt.
- Bolaget skall aktivt arbeta med koncernens skuldportfölj med målet att sänka räntekostnader på kort och lång sikt.
- Det sänkta utdelningskravet till ägaren med 5 miljoner kronor i budget 2025 är avsett att minska bolagskoncernens skulder och räntekostnader.

Information och ägardialog

Kommunstyrelsen ska fortlöpande hållas informerade av styrelsen om bolagskoncernens verksamhet. Bolaget ska initiera möten med dotterbolag och kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till kommunen redovisa bolagets ställning och resultat per den 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma kommunen på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på kommunens verksamhet.

Kommunstyrelsen ska utan dröjsmål få del av

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor

Bolagets styrelseordförande och VD samt andra nyckelpersoner i bolaget ska delta och vara delaktiga i kommunens årliga budgetprocess. Vidare ska kontinuerligt ägarsamråd mellan kommunens ledande företrädare och styrelse ske enligt strukturerat årshjul.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande ska inhämtas avseende

- Försäljning och förvärv av fastigheter
- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Ägardirektiv – Kommunfastigheter i Knivsta AB

Bolaget ägs indirekt av Knivsta kommun genom moderbolaget koncernmodern Knivsta kommunhus AB. Bolagets verksamhet ska regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av moderbolaget. I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagens verksamhet. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

Det kommunala ändamålet

Bolagets syfte är med iakttagande av kommunal självkostnadsprincip tillgodose Knivsta kommuns behov av verksamhetslokaler och för Knivsta kommuns räkning på bästa sätt äga och andelar i bolag till vilka överlämnats en för Knivsta kommun kommunal angelägenhet.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Knivsta kommun,

- förvärva, avyttra, äga, bebygga, förädla och förvalta fastigheter, tomträtter och anläggningar för huvudsaklig användning i Knivsta kommuns verksamhet samt bedriva härmed förenlig verksamhet.
- äga, förvärva, avyttra och förvalta aktier och andelar i bolag till vilka överlämnats en för Knivsta kommun kommunal angelägenhet eller som äger fastigheter eller fastigheter som avses ovan, samt bedriva härmed förenlig verksamhet.

Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare.

Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe och intresse.

För verksamheten gällande kommunala principer

Eftersom bolaget bedriver kommunal verksamhet gäller självkostnadsprincip, likställighetsprincip och lokaliseringsprincip. Nedan förtydligas två av dessa för implementering i bolagets verksamhet.

Lokaliseringsprincipen innebär att bolaget endast ska bedriva verksamhet inom det geografiska området Knivsta kommun.

Självkostnadsprincipen innebär att bolaget vid sin prissättning ska räkna med samtliga kostnader som vid normal affärsmässig drift är motiverade från företagsekonomisk synpunkt. Det innebär att relevanta interna och kalkylerade kostnader ska ingå. I självkostnaden ska även ingå kapitalkostnader samt skälig avkastning på det egna kapitalet.

För bolaget gäller dessutom att det är den framtida självkostnaden som ska beräknas på lång sikt där bolagets underhålls- och ombyggnadsintervaller ska vara vägledande.

Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och ägardirektiv.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Verksamhetsplan och bokslut

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål och budget för nästkommande räkenskapsår. Beslutad verksamhetsplan (mål och budget) ska tillställas moderbolaget under december månad.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (2018:597) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget. Bolaget ska också till moderbolaget lämna de uppgifter som av moderbolaget bedöms nödvändiga för upprättande av koncernredovisningen.

Styrning och ledning (policy)

Knivsta kommuns vision och inriktningsmål är vägledande för bolagets verksamhet där Agenda 2030 är en integrerad del.

Kommunfullmäktiges beslutade policys omfattar även bolaget. Avsteg från beslutade policys ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

Budgetdirektiv 2025

Knivsta kommun ska ses som en helhet. Bolagets verksamhet ska bedrivas för att bidra till kommunens totala samhällsutveckling.

Verksamhetsmål

Bolaget ska ta fram indikatorer för nedanstående verksamhetsmål samt redovisa resultatet och analys i bokslut. Bolaget kan med fördel använda kommunfullmäktiges indikatorer där så är lämpligt.

Kommunfastigheter ska verka för ett tryggt, grönt och trivsamt Knivsta

- Bolaget ska långsiktigt, tillsammans med kommunens lokalförsörjning, säkerställa verksamhetsfastigheter för kommunhelheten.
- Bolaget ska samverka med socialnämnden av dem identifierade behov av bostäder. Målsättningen är att kommunen (Socialnämnden) förfogar upp till var 6:e lägenhet som omsätts under året för sociala ändamål.
- Bolagets fastigheter ska vara långsiktigt hållbara (socialt, ekologiskt och ekonomiskt) och uppföras/underhållas med låg klimatpåverkan och med god energihushållning.
- Kommunkoncernen ska ha kostnadseffektiva verksamheter och processer. Bolaget ska effektivisera genom förenklingar, införande av ny teknik etc.

Ekonomiska och finansiella mål

- Merparten av de mervärden som skapas inom bolaget skall konsolideras, det vill säga arbeta vidare i bolaget för att klara bolagets investeringar och fortlevnad, till fromma för såväl bolagets kunder som för ägarna på längre sikt.
- Det övergripande och långsiktiga resultatmålet är att över tid uppgå till 3 procent avkastning av omsättningen (resultat efter skatt).
- Den synliga soliditeten i bolaget ska över tid uppgå till minst 10 procent. Bolagen ska även upplysa om den verkliga soliditeten.

- Bolaget skall aktivt arbeta med sin skuldportfölj med målet att sänka räntekostnader på kort och lång sikt.

Information och ägardialog

Moderbolaget ska fortlöpande hållas informerade av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med moderbolaget och kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till moderbolaget redovisa bolagets ställning och resultat per den 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma moderbolaget på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen och moderbolaget ska utan dröjsmål få del av

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor

Bolagets styrelseordförande och VD samt andra nyckelpersoner i bolaget ska delta och vara delaktiga i kommunens årliga budgetprocess. Vidare ska kontinuerligt ägarsamråd mellan kommunens ledande företrädare och styrelse ske enligt strukturerat årshjul.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande ska inhämtas avseende

- Försäljning och förvärv av fastigheter av väsentlig betydelse
- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Ägardirektiv – Knivstabostäder AB

Bolaget ägs indirekt av Knivsta kommun genom moderbolaget koncernmodern Knivsta kommunhus AB. Bolagets verksamhet ska regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av moderbolaget. I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagens verksamhet. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

Det kommunala ändamålet

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip, främja bostadsförsörjningen i Knivsta kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Knivsta kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja fastigheter och tomträtter, med bostadslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar samt även fastigheter med lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett samband med den övriga verksamheten. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

För verksamheten gällande kommunala principer

Lokaliseringsprincipen innebär att bolaget endast ska bedriva verksamhet inom det geografiska området Knivsta Kommun.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga marknadsorienterade grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten.

Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och ägardirektiv.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Verksamhetsplan och bokslut

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål och budget för nästkommande räkenskapsår. Beslutad verksamhetsplan (mål och budget) ska tillställas moderbolaget under december månad.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (2018:597) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget. Bolaget ska också till moderbolaget lämna de uppgifter som av moderbolaget bedöms nödvändiga för upprättande av koncernredovisningen.

Styrning och ledning (policy)

Knivsta kommuns vision och inriktningsmål är vägledande för bolagets verksamhet där Agenda 2030 är en integrerad del.

Kommunfullmäktiges beslutade policys omfattar även bolaget. Avsteg från beslutade policys ska dokumenteras i styrelseprotokoll. Avsteg från beslutade policys ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

Budgetdirektiv 2025

Knivsta kommun ska ses som en helhet. Bolagets verksamhet ska bedrivas för att bidra till kommunens totala samhällsutveckling.

Verksamhetsmål

Bolaget ska ta fram indikatorer för nedanstående verksamhetsmål samt redovisa resultatet och analys i bokslut. Bolaget kan med fördel använda kommunfullmäktiges indikatorer där så är lämpligt.

Knivstabostäder verka för ett tryggt, grönt och trivsamt Knivsta

- Bolaget ska skapa trivsamma, trygga och attraktiva bostadsområden genom aktiva åtgärder och samarbete med kommunen, föreningsliv och andra organisationer.
- Bolaget ska medverka i bostadsförsörjningen genom att upparbeta byggklar mark för kommande byggprojekt.
- Bolaget ska samverka med socialnämnden av dem identifierade behov av bostäder. Målsättningen är att kommunen (Socialnämnden) förfogar upp till var 6:e lägenhet som omsätts under året för sociala ändamål.
- Bolagets fastigheter ska vara långsiktigt hållbara (socialt, ekologiskt och ekonomiskt) och uppföras/underhållas med låg klimatpåverkan och med god energihushållning.

Ekonomiska och finansiella mål

- Det övergripande och långsiktiga resultatmålet är att över tid uppgå till minst 5 procent avkastning av omsättningen (resultat efter skatt).
- Den synliga soliditeten i bolaget ska uppgå till minst 25 procent över tid. Bolagen ska även upplysa om den verkliga soliditeten.
- Merparten av de mervärden som skapas inom bolaget skall konsolideras, det vill säga arbeta vidare i bolaget för att klara bolagets investeringar och fortlevnad, till fromma för såväl bolagets kunder som för ägarna på längre sikt.
- Bolaget skall aktivt arbeta med sin skuldportfölj med målet att sänka räntekostnader på kort och lång sikt.

Information och ägardialog

Moderbolaget ska fortlöpande hållas informerade av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med moderbolaget och kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till moderbolaget redovisa bolagets ställning och resultat per den 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma moderbolaget på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen och moderbolaget ska utan dröjsmål få del av

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor

Bolagets styrelseordförande och VD samt andra nyckelpersoner i bolaget ska delta och vara delaktiga i kommunens årliga budgetprocess. Vidare ska kontinuerligt ägarsamråd mellan kommunens ledande företrädare och styrelse ske enligt strukturerat årshjul.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande ska inhämtas avseende

- Försäljning och förvärv av fastigheter av väsentlig betydelse
- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt